Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ● № 8 (7749). ● 13 январь, 1982 йил ◆ ЧОРШАНБА ● Баҳоси 3 тийин

СССР нинг 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта!

ЯНГИ «ЗАНГОРИ КЕМА» ИШГА ШАЙ

КЕНГ қаторларга экилган пахта ҳосилини жадал териб олиш имконини берувчи янги комбайн пахтакорлар ихтиёрига топширилмоқда. «Ташсельмаш» заводида «ХВН-1,8» агрегатларининг дастлабки саноат туркуми тайёрланди.

Бу машинанинг кўпчилик узеллари тор қаторларда ишлашга мўлжалланган авалги «ХВН-1,2» машинасидан олинган. Бу ҳол янги машинани ишлаб чиқаришни тезроқ ўзлаштириш ва уни арзонлаштириш имконини берди — металларнинг атиги 20 процентн алмаштирилди. Самара эса жуда катта бўлади.

Узелларни жойлаштиришни яхшилаш ва иш органларини кучайтириш йўли билан унинг соатлик иш унумини оширишга эришилди. Техникавий хизмат осонлашди: машинани созлаш ва профилактика қилиш учун камроқ тўхталадиган бўлди. Демак, механик-ҳайдовчининг ташвиши камайди — унумли ишлаш учун бир соат ютадиган бўлди. Шу қўшимча соат ичида ярим гектар пахтазорнинг ҳосили териб олинади.

Бирданига икки қатордаги пахтани териб оладиган комбайн 70 теримчининг ишини бажаради. Сарамжон-саришталикда ҳам машина теримчилар билан бемалол мусобақалаша олади: «ХВН-1,8» комбайни ҳамма чаноқларни топ-тоза қилишдан ташқари пахтадаги чанг ва хас-чўпни ҳам қоқиб ташлайди. Пахтани тез ва тоза териш хусусияти туфайли машина учун энг қимматбаҳо ипак пахта майдонларига ҳам йўл очилади.

Пахтачиликка мосланган ва қуввати оширилган МТЗ-80Х тракторига тиркаладиган янги комбайн кенг далали ва узун эгатли қўриқ ерларда айниқса яхши иш беради. Унинг тезкорлик фазилатлари бу ерларда тўла-тўкис намоён бўлиши мумкин.

Пахтачилик машиналари махсус давлат конструкторлик бюроси «Ташсельмаш» заводи билан ҳамдўстликда яратаётган пахта териш техникасини такомиллаштиришда узел ва деталларни унификация қилиш асосий йўналишлардан биридир. Муваффақиятли чиққан иш органлари, пневмотранспорт системалари, бункерлар ва бошқа узеллар турли шароитларда ишлашга мўлжалланган машиналарда қўлланилмоқда. Бу эса техникани такомиллаштиришга ҳам, уни ўзлаштиришни жадаллаштиришга ҳам ёрдам беради.

ОЛМАЗОРДАГИ авторемонт заводи коллективи автоном республика, область ва округларга бағишланган ўнинчи зарбдор ҳафталикка зарбдор якун ясашга қарор қилганлар. Заводда асосан «ГАЗ-24» енгил машиналари ҳамда микроавтобуслар капитал ремонт қилинади. Бугунгача ремонт сифати ҳақида бирон эътироз билдирилган эмас. Бунга асосий сабаб — ҳар бир ишчининг корхона довруғини янада оширишга ҳаракат қилиб ишлашидир. Ана шундайлардан бири ремонтчи-слесарь Эдем Тейфуковдир. Тажрибали ишчи 1981 йилда икки йиллик планни бажариб, айни пайтда 1983 йил ҳисобига меҳнат қилаяпти. Суратда: Э. Тейфуков.

В. Сироткин фотоси.

ҲУРМАТ КИТОБИГА ЁЗИБ ҚЎЙИЛДИ

ТОШКЕНТДАГИ «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмасининг Ҳурмат китобига янги йилда дастлабки ёзувлар битилди. Бу — смена мастери Лилия Яковлевна Власова бошлиқ бригада ҳақидаги сатрлардир. Бригада СССРнинг 60 йиллиги шарафига ўтказилаётган мусобақада ғолиб чиқди. Илғор коллектив ўтган ҳафта давомида планга қўшимча равишда аёлларнинг 146 та пальтосини тикиб берди.

— Бутун коллективнинг ҳамжиҳат бўлиб, аҳил ишлаганлиги нормани ҳар куни ошириб бажариш имконини берди, — дейди Лилия Яковлевна. — Лекин бригадамиз ветеранлари — Д. Тоирова, В. Савина, Н. Барабановаларнинг фаол ёрдамисиз муваффақиятга эришиб бўлмас эди. Бу ветеранларнинг ҳар бири бир неча касбни эгаллаган бўлиб, кунлик топшириқни доимо бир ярим баравар ошириб адо этмоқда. Ёш тикувчилар уларга тенглашиб, меҳнатнинг жадал усулларини ўзлаштирмоқдалар, ўз маҳоратларини оширмоқдалар.

«Қизил тонг» бирлашмаси коллективи СССРнинг 60 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб, беш йилликнинг икки йили планини 25 декабргача бажариш ва пландан ташқари икки миллион сўмлик кийим-кечак тикиш мажбуриятини олди.

(ЎзТАГ).

БИНОКОРЛАР ТАҚДИРЛАНДИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети қурилиш ва монтаж ташкилотлари социалистик мусобақасининг 1981 йил декабрь ойидаги якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигининг **«Ўзэлектромонтаж» махсус трестига қарашли Олмалиқ монтаж бошқармасининг** коллективи (бошлиғи ўрток Дятлов, партия ташкилоти секретари ўрток Копитова, касаба союз қурилиш комитети раиси ўрток Самафалов, комсомол ташкилоти секретари ўрток Зобова) В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати объектлари қурилишини жадаллаштиришдаги социалистик мусобақа ғолиби деб топилди. Бу коллективга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроғи билан пул мукофоти берилди.

Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигининг 93-махсус трестига қарашли Олмалиқ «Промтехмонтаж» бошқармаси коллективининг В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати объектлари қурилишида 1981 йил декабрь ойидаги яхши иши қайд этиб ўтилди.

Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигининг **«Ўзстальконструкция» трестига қарашли Бекобод «Металлургмонтаж» монтаж бошқармаси** коллективи (бошлиғи ўрток Пругов, партия ташкилоти секретари ўрток Фаридонова, касаба союз қурилиш комитети раиси ўрток Чубаров, комсомол ташкилоти секретари ўрток Тертичний) В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи объектлари қурилишини жадаллаштиришдаги социалистик мусобақанинг декабрь ойидаги иш якунларига кўра ғолиб деб топилди. Бу коллективга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроғи билан пул мукофоти берилди.

Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигининг **93-махсус трестига қарашли Чирчиқ «Промтехмонтаж» монтаж бошқармасининг** коллективи (бошлиғи ўрток Великанов, партия ташкилоти секретари ўрток Золотарев, касаба союз қурилиш комитети раиси ўрток Ченцов, комсомол комитети секретари ўрток Цвелодуб) Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида аммиак ишлаб чиқарадиган корхона объектлари қурилишини жадаллаштиришдаги социалистик мусобақада ғолиб деб топилди. Бу коллективга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроғи билан пул мукофоти берилди.

Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигининг «Ўзэлектромонтаж» трестига қарашли Чирчиқ монтаж бошқармаси коллективининг аммиак ишлаб чиқариш корхонаси объектлари қурилишида декабрь ойида яхши ишлаганлиги қайд этиб ўтилди.

ЮКСАК МАРРАЛАР

СССР 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ ТОШКЕНТ ТРАКТОР ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1982 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Республика пойтахтининг тракторсозлари КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, барча кўрсаткичлар бўйича ўн биринчи беш йиллик биринчи йили планини, шунингдек, қабул қилинган социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар. Қишлоқ меҳнаткашларига пландан ташқари 216 та трактор, 60 та прицеп ва 86 минг сўмлик запас қисмлар етказиб берилди. 24 минг квадрат метр ишлаб чиқариш майдони, 20 минг квадрат метр уй-жой ва 200 ўринли болалар боғчаси ишга туширилди.

Завод коллективи КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь Пленумининг қарорларига, ўрток Л. И. Брежневнинг шу пленумдаги нутқида баён этилган хулосалар ва йўл-йўриқларга амал қилиб, 1982 йил учун қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилади:

ишлаб чиқариш ҳажми юзасидан план муддатидан илгари бажарилади ва планга қўшимча равишда 1,3 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади. 300 та трактор, шу жумладан В. И. Ленин туғилган кунгача 100 та трактор, 100 минг сўмлик запас қисмлар тайёрланади. Маҳсулот реализация қилиш юзасидан беш йиллик икки йили плани СССР ташкил этилган куннинг 60 йиллиги шарафига 25 декабрда бажарилади. Ана шу кунгача 20 та бригада ва 370 ишчи беш йиллик икки ярим йили планини адо этади.

Маҳсулотнинг техникавий даражаси ва сифати изчиллик билан оширилади, ишлаб чиқариш умумий ҳажмида олий сифат категориясидаги маҳсулотнинг салмоғи 21 процентгача етказилади. 100 от кучига эга бўлган ва техника даражаси мукаммал узеллар билан жиҳозланган пахтачилик тракторлари, шунингдек кузови катталаштирилган пахта ташувчи янги автомобиль ярим прицепи конструкциясини ишлаб чиқиш, тажриба нусҳаларини тайёрлаш ва синовдан ўтказиш ниҳоясига етказилади. Кузови катталаштирилган прицеплар белгиланган муддатдан икки ой барвақт тайёрлай бошланади ва 1982 йилда минг дона ана шундай прицеп ишлаб чиқарилади.

Фан-техника тараққиёти ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш давом эттирилади. Механик ишлов бериладиган икки автомат линия, саноат роботлари хизмат қиладиган совуқ ҳолда штамповка қилувчи икки линия фойдаланишга топширилади. Тўртта асосий цехнинг ишлаб чиқариш участкаларини ҳамда ишлаб чиқариш цехларини материаллар, заготовкалар ва комплектловчи буюмлар билан таъминлашни оператив бошқариш юзасидан автомат бошқариш системасининг икки кичик системаси жорий этилади, ана шу материалларнинг омборлардан ўтишини ҳисобга олиш автоматлаштирилади.

550 та рационализаторлик таклифини жорий этиш ҳисобига 730 минг сўмлик йиллик иқтисодий самара олинади. Меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада формалари кенг жорий этилади — унинг даражаси 65 процентга қадар етказилади. Шу йўл билан 200 ишчи бошқа ишларга ўтказилади, асосий ишлаб чиқаришда механизациялаш даражаси 80 процентга, шу жумладан пайвандлаш ишларида 92 процентгача етказилади. Маҳсулот таннархини пасайтириш плани ошириб бажарилади ва пландан ташқари 300 минг сўмлик фойда олинади. 200 киловатт-соат электр энергияси, 200 гигакалорий иссиқлик ва 100 тонна шартли ёқилғи тежаб қолинади.

Учинчи кварталда 30 минг комплект пневматик тормоз системаларига мўлжалланган ишлаб чиқариш қувватлари ва 1982 йилнинг ноябрида трансмиссиялар корпусининг 16 минг квадрат метр ишлаб чиқариш майдони фойдаланишга топширилади.

Коллективни социал ривожлантириш планига мувофиқ 14 минг квадрат метр уй-жой, кичик оилалар учун 200 квартирали иккита ётоқхона қурилади. 740 квадрат метрли маиший бинолари ободонлаштирилади.

Машина-механизмларни қишлоқ хўжалик ишларига тахт қилиб қўйишда ва сиёсий оммавий ишларни яхшилашда Сирдарё областининг Ильич районидаги Г. Титов номли совхозга оталиқ ёрдами кўрсатилади.

Биз республиканинг барча машинасозларини беш йилликнинг иккинчи йили планини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенг кўламда қизитиб юбориб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга чақирамиз.

Ушбу социалистик мажбуриятлар завод цехлари ва бўлимлари коллективларининг йиғилишларида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

«ТАШКЕНТХЛЕБ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1982 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

«Ташкентхлеб» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили — 1981 йил учун белгиланган план-топшириқларини ва олинган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар. Қўшимча равишда 650 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди, ҳамма техникавий-иқтисодий кўрсаткичлар бажарилди.

КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь Пленуми қарорларидан руҳланган ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўрток Л. И. Брежневнинг Пленумдаги нутқида ўртага қўйилган вазифалардан илҳомланган «Ташкентхлеб» ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи 1982 йил учун қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қиладилар:

йиллик план муддатидан илгари, 22 декабргача бажарилади ва пландан ташқари 735 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

Янги техникани, технологияни жорий этиш ҳамда ишлаб чиқариш жараёнларини автоматлаштириш ва механизациялаш топшириқлари ортиғи билан бажарилиб, шу асосда меҳнат унумдорлиги планга нисбатан 1,7 процент оширилади, ишлаб чиқариш ҳажмини ўстиришнинг ҳаммаси шу йўл билан таъминланади.

Ташкилий-техникавий тадбирларни жорий этиш ҳисобига майда нон ишлаб чиқариш 90 процентга, майда оби нон ишлаб чиқариш 80 процентга етказилади, бойитувчи моддалар ва сут зардоби қўшилган нон ишлаб чиқариш 1,5 баравар кўпайтирилади, унни қоп-қанорсиз ташиш ҳажми 70 процентга етказилади. Маҳсулотнинг тўртта янги тури: 240 граммли 1-нав оби нон, 500 граммли оқсилли нон, «Тошкент совғаси» пряниги, сули печеньеси ишлаб чиқариш ўзлаштирилади. Иккита механизациялаштирилган поток линия, шу жумладан сули печеньеси ва оқсилли буғдой нони ишлаб чиқарувчи линия жорий этилади.

Хом ашё ва материалларни, ёқилғи-энергетика ресурсларини тежаб-тергаб сарфлаш иши кучайтирилади, 50 тонна ун, 100 тонна ёқилғи ва 30 минг киловатт-соат электр энергияси тежаб қолинади.

Рационализаторлар ва ихтирочиларнинг ижодий активлиги оширилади, йилига 20 минг сўмдан кўпроқ иқтисодий наф берадиган 18 рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилади.

Ишлаб чиқаришдаги чиқимларни камайтириш ва иш унумини ошириш ҳисобига пландан ташқари 50 минг сўм фойда олинади.

Мамлакатнинг илғор корхоналари ташаббусини қўллаб-қувватлаб, СССР ташкил этилган куннинг 60 йиллиги шарафига «Ташкентхлеб» бирлашмасининг 1 ва 5-заводлари ўн биринчи беш йилликнинг икки йили планини муддатидан илгари 10 декабргача бажариш мажбуриятини олди.

525 нафар ходимнинг малакаси оширилади, 420 киши сиёсий ва иқтисодий таълим шохобчасидаги ўқишга жалб этилади.

Ёрдамчи хўжаликни ривожлантириш мақсадида икки минг парранда боқиладиган ферма қурилади.

«Ташкентхлеб» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари республика озиқ-овқат саноати бирлашмалари корхоналари ва ташкилотлари коллективларини 1982 йилги план топшириқларини ва умуман беш йилликни муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани янада кенг қулоч ёйдиришга чақирадилар ҳамда КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини бажариш учун ўзларининг бутун куч, билим ва тажрибаларини ишга соладилар, озиқ-овқат программасини ҳал этишга муносиб ҳисса қўшадилар, деб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига ваъда берадилар.

Социалистик мажбуриятлар бирлашма коллективларининг йиғилишларида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

ИЛҒОРЛАРДА ҲАМ РЕЗЕРВЛАР БОР

Ўтган йили «Коммунизм» колхози Бўка районидагина эмас, областимизда ҳам пахтадан энг юқори ҳосил олган хўжаликлардан бири бўлди. Колхоз меҳнаткашлари 600 гектар майдоннинг ҳар гектаридан ўртача 49,9 центнердан «оқ олтин» хирмони уйдилар. Ялпи ҳосилнинг 90 проценти машиналарда териб олинди. Моҳир механик-ҳайдовчилардан Жалғас Болатоев, Саидаҳад Саймоқов, Ҳайдарали Усмонов, Пардабой Раҳмонов, Мансур Раббимовлар «зангори кема»лари бункеридан хирмонга 200—320 тоннадан «оқ олтин» тўкишди.

Хўжаликда элликцентнерчилар ҳаракати кенг қулоч ёйган. Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида Омон Ҳасанов, Зоир Ҳасанов, Ўроқбой Охунбоев, Али Исроилов, Гунаш Жабборов, Абдуқодир Алимовлар етакчилик қилган бригадаларда пахта ҳосилдорлиги 50—55 центнерга етди.

1980 йилда колхозда нарядсиз ҳақ тўлаш усулига ўтила бошланган эди. Даставвал бу усул иккита пахтачилик бригадасида синаб кўрилди. Унинг яхши самара берганлиги туфайли ўтган йили барча бригадалар нарядсиз система асосида ишлашга ўтказилди. Бу усул дала меҳнаткашларининг моддий манфаатдорлигини оширишга, кам сарф билан мўл ва сифатли маҳсулот етиштиришга хизмат қиляпти. Буни қуйидаги мисол ҳам тасдиқлаб турибди. 1980 йилда пахта теримида иштирок этган хашарчиларга 125 минг сўм пул сарфланган эди. Ўтган йили эса колхозчилар етиштирилган бутун ҳосилни ўз кучлари билан йиғиштириб олдилар.

Фидокорона меҳнат самараси қувонарли бўлди. Хўжаликда пахтачиликнинг ўзидан 1 миллион 847 минг сўм даромад қилинди. Механизаторларнинг ўртача ойлиги 400—450, сувчиларники 300—350 сўмни ташкил этяпти.

Колхоз экономикасининг мустаҳкамланиши қурилиш ишларини кенг кўламда олиб бориш имконини бермоқда. Кейинги пайтларда хўжаликда участкалараро йўллар асфальтланди, янги тротуарлар барпо этилди. Ўтган йили сут-товар фермасида янги молхона қуриб битказилди. Хўжаликда барча қулайликларга эга бўлган замонавий ҳаммом ҳам ишга туширилди. Эндиликда ўрта мактаб,

КОЛХОЗЛАРДА ҲИСОБОТ ЙИҒИЛИШЛАРИ

боғча, бошқа маданий-маиший биноларни қуриш режаланяпти.

Яқинда хўжаликда бўлиб ўтган йиллик ҳисобот йиғилишида бу муваффақиятлар қайд этилиши билан биргаликда асосий эътибор ҳали фойдаланилмаётган резервларга қаратилди. Йиғилишда ҳисобот доклади қилган колхоз раиси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор Саидраҳим Саймоқов, музокараларда сўзга чиққан бригада бошлиқлари Ўроқбой Оқилбоев, Омон Ҳасанов, бош инженер Серикбой Болатбоев, бош агроном Холдор Турғунов, пиллачилик бригадасининг бошлиғи И. Ғиёсов, колхозчи Ҳ. Сайдиев ва бошқалар бу имкониятларни ишга солиш зарурлигини алоҳида таъкидлашди.

Ўтган йили хўжаликдаги тўртта бригадада пахта тайёрлаш юзасидан олинган социалистик мажбурият бажарилмай қолди. Агар бу коллективлар ўз сўзларининг устидан чиққанларида, давлатга қўшимча равишда 145 тонна пахта топширилган бўлар эди.

Колхозда чорвачиликдаги аҳволни қониқарли, деб бўлмайди. Ўтган йили хўжаликда ҳар бир сигирдан ўртача 3200 килограммдан сут соғиб олинди, холос. Ваҳоланки, қўшни «Октябрь 40 йиллиги» колхозида бу кўрсаткич 4800 килограммни ташкил этади. Шу билан биргаликда хўжаликда гўштга топширилган қорамолларнинг ўртача тирик вазни 1980 йилдагидан 40 килограмм кам бўлди. Қорамоллардан олинган бузоқлар ҳам 43 бошга камайиб кетди. Бу камчиликлар туфайли колхозда чорвачиликдан 10610 сўм зарар кўрилди.

Янги ҳосилга замин тайёрлашда ҳам айрим камчиликлар бор. Колхозда техника ремонти чўзиб юборилмоқда. Маҳаллий ўғит жамғариш ва уни далага олиб чиқариш суръатлари паст.

Ҳисобот йиғилишида бу камчиликларни бартараф этиш ва 1982 йилда қишлоқ хўжалиги барча соҳаларини ривожлантириш тадбирлари белгилаб олинди. Колхоз аъзолари СССРнинг 60 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун авж олган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, бу йил пахта ҳосилдорлигини 52 центнерга етказишга қарор қилдилар.

С. АБДУРАҲМОНОВ.

ҲАМДЎСТЛИК ЭНЕРГИЯСИ

ТОШКЕНТДАГИ «Малика» трикотаж бирлашмасида тўрт қаватли тикувчилик-тўқувчилик корпуси пландаги муддатдан бир ой илгари фойдаланишга топширилди. Корхона коммунистларининг ташаббуси корпусни ишга туширишни тезлаштиришда ёрдам берди. «Малика» бирлашмасининг партия комитети «Ташпромстрой» трестининг илтимосига биноан ишлаб турган цехлардан электриклар, механикларни қурувчиларга ёрдам бериш учун юборди.

Бирлашма цехларида ташкил этилган махсус курсларда монтаж қилиш вақтида ўз ўртоқларининг ўрнида ишлаши керак бўлган кишилар турдош касбларни эгаллашган. Замонавий техника билан таъминланган янги кенг корпуснинг ишга туширилиши билан юзлаб ишчиларнинг меҳнат шароити яхшиланди, маҳсулот сифати ошди, ички ва устки трикотаж ишлаб чиқариш бир йилда 640 мингга кўпайди.

Қурувчилар ва фойдаланувчилар коллективларининг партия ташкилотлари ташаббуси билан йўлга қўйилган мустаҳкам ҳамкорлик Тошкент тўқимачилик комбинатида, «Миконд» заводида, Ўзбекистон пойтахтининг бошқа корхоналарида ҳам янги қувватларни муддатидан илгари фойдаланишга топширишда ёрдам берди.

(ЎзТАГ мухбири).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ XI СОЮЗЛАРАРО КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Кеча Тошкент область касаба союзлари XI союзлараро конферецияси бўлиб ўтди. Конференция делегатлари область касаба союзлари Совети раиси **А. В. Бранлов**нинг область касаба союзлари иши тўғрисидаги ҳисобот докладини тингладилар ва муҳокама қилдилар.

Конференцияда область касаба союзлари ревизия комиссияси раиси **Р. Д. Охунов**нинг комиссия иши тўғрисидаги ҳисобот доклади ҳам тингланди.

Конференцияда Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари **В. А. Антонов** нутқ сўзлади.

Конференция муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди, область касаба союзлари Советини, область касаба союзлари ревизия комиссиясини, Ўзбекистон касаба союзлари XII съезди ва СССР касаба союзлари XVII съездига делегатлар сайлади.

Конференция ишида Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. М. Мусахонов**, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети раиси **Н. М. Маҳмудова**, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **У. У. Умаров**, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудири **В. В. Окунский**, Тошкент область партия комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудири **О. З. Зуфаров**, ВЦСПС бўлим мудирининг ўринбосари **В. Н. Поливанов** ўртоқлар иштирок этдилар.

(Конференция иши юзасидан ҳисобот газетамизнинг навбатдаги сонида эълон қилинади).

Суратда: Тошкент область касаба союзлари XI союзлараро конференцияси делегатларидан бир группаси.

А. Абалян фотоси.

ТАЖРИБА, МАҲОРАТ МАКТАБИ

Одатдаги секретарлар семинарининг бирида кимдир айрим ташкилот ва хўжаликларда партия ишлари кўнгилдагидек йўлга қўйилмаганлигига асосий сабаб зарур шарт-шароитлар яратиб берилмаганлигидадир, деди.

— Бошланғич партия ташкилотлари учун махсус хона ажратилмаган. Хўжалик раҳбарлари йиғилишларни ўтказишда актив ёрдам кўрсатмайдилар...

Бир қараганда бу гапда жон бордек. Лекин район партия комитети ташкилий ишлар бўлимининг мудири Э. Рўзматов масалага бутунлай бошқа томондан ёндошди.

— Агар истак бўлса, — деди у, — жон куйдириб ишланса, ҳамма ерда ҳам имконият топилади. Бошланғич партия ташкилоти секретарининг тажрибаси озроқ бўлса, бу бошқа гап. Лекин махсус кабинет йўқлиги рўкач бўлолмайди. Раҳбарларга келганда эса, уларнинг ўзини партиявий ишга тортиш, талаб қилиш лозим. Ҳар бир раҳбар коммунист эканлигини унутмаслик керак.

Эркин Рўзматович ҳақ эди. Бошланғич партия ташкилотларига жуда катта имконият ва ҳуқуқлар берилган. Гап шу имконият ва ҳуқуқлардан тўғри ва тўла фойдалана билишда қолган. Қолаверса, райком ҳам бошланғич ташкилотларни доимо қўллаб-қувватлайди.

Ўша кунги суҳбат ҳамма учун қизиқарли ва фойдали бўлди. Анчагина таклифлар тушди. Район партия комитети бу таклифларни ўрганиб, бошланғич ташкилотлар фаолиятини янада яхшилаш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқди. Сўнгра мазкур тадбирлар бюрода тасдиқланди.

Тадбирлар белгилаш, қарорлар қабул қилишнинг ўзи билан иш битмайди. Уларнинг бажарилишини доимо назорат қилиб бориш зарур. Район партия комитети шундай йўлдан борди. Партиявий ишлари анчагина суст йўлга қўйилган хўжаликларга амалий ёрдам берилди. Жумладан, «Бўстон» совхози партия ташкилотини район партия комитети инструктори Вячеслав Ким ўз оталиғига олди. У энг аввало партиявий ишга актив коммунистларни, мутахассисларни жалб этди. Бошланғич партия ташкилотининг секретари З. Йўлдошев инструктор ёрдамида коммунистлар фаолиятини бирмунча активлаштиришга эришди. Кейинроқ секретарь учун совхозда махсус хона ҳам ажратиб берилди.

Шу тадбирларнинг ҳаммаси изсиз қолмади. «Бўстон» совхози 1981 йилда барча соҳалар бўйича юқори кўрсаткичларга эришди. Асосий соҳа бўлган сабзавотчилик ва картошкачилик юзасидан олинган план ва мажбуриятлар муддатидан илгари адо этилди.

«Кумушкон» дам олиш уйи, «Ташкентвино»нинг райондаги пункти, «Ғунча» фабрикаси бошланғич партия ташкилотларига ҳам шундай амалий ёрдам кўрсатилди. Эндиликда мазкур бошланғич ташкилотлар коммунистлар, барча меҳнаткашларнинг куч-ғайратини белгиланган катта вазифаларни бажаришга сафарбар этишда самарали фаолият кўрсатмоқда.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: РАЙКОМ ИШ УСЛУБИ

Район партия комитетида мунтазам ўтказиб туриладиган секретарлар семинарларининг самараси тўғрисида яна кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Дарҳақиқат, ишнинг бу формаси бошланғич партия ташкилотлари секретарлари учун катта ҳаёт ва тажриба мактаби бўлмоқда. Улар семинарларда ташкилий-партиявий ишларнинг барча қирраларини чуқурроқ ўрганмоқдалар, тўпланган тажрибалар билан ўртоқлашмоқдалар.

Шундай семинарларнинг бирида «Ленинобод» совхози партия комитетининг секретари Зокир Йўлдошев район партия комитетига илтимос билан мурожаат қилди.

— Машғулотларимизда партия ташкилотларининг маъмурият фаолиятини назорат қилувчи комиссиялар ишини ташкил этиш билан яқинроқ таништириб ўтсангиз...

Зокир ака районда энг тажрибали партия ходимларидан ҳисобланади. У бошчилик қилаётган партия ташкилоти ҳисобида 134 коммунист бор. Бу ерда партия группалари, цех партия ташкилотларига раҳбарлик қилиш юзасидан яхшигина тажриба тўпланган. Лекин маъмурият фаолиятини назорат қилувчи комиссиялар ишида ҳали мўлжалланган мақсадга эришилмаган эди.

Район партия комитетига З. Йўлдошевдан бошқа яна кўплаб бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари ҳам шундай илтимос билан мурожаат қилган эдилар. Райком буни инобатга олиб, семинарларнинг бирида комиссиялар ишини ташкил этиш тўғрисида машғулот ўтказди.

З. Йўлдошев семинардан сўнг ишга киришиб кетди. Совхозда сифат, техникадан унумли фойдаланиш, чорвачиликни ривожлантириш, ишчилар ўртасида оммавий-маданий ишларни ташкил этиш бўйича комиссиялар ташкил этилган эди. Лекин очиғини айтганда илгари мазкур комиссиялар фақат қоғоздагина бор эди холос.

Секретарлар семинаридан сўнг совхоз партия комитети маъмурият фаолиятини назорат қилувчи комиссиялар ишини яхшилаш юзасидан тадбирлар белгилади. Уларнинг коммунистлар, барча меҳнаткашлар ўртасидаги обрўсини мустаҳкамлади. Натижа ёмон бўлмади. Комиссияларнинг таклифи билан хўжалик юритишда, меҳнаткашларнинг бўш вақтларини ташкил этишда бир қанча чоралар амалга оширилди. Комиссиялар кадрлар масаласи билан ҳам яқиндан шуғуллана бошлади. Ўз ишига эътиборсиз қараётган коммунистлар партия комитети мажлисларида муҳокама қилинди.

— Партия ташкилоти ишлари тобора кучаяётганлиги, — дейди мамнуният билан совхоз директори Т. Ризаев. Хўжалигимиз фаолиятига самарали таъсир кўрсатмоқда. Ҳар бир коммунистнинг авангардлик ролини таъминлашга эришганмиз. Маъмурият фаолиятини назорат қилиш комиссиялари ҳам бутун куч ва эътиборини совхоз коллективи олдида турган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга қаратмоқда. Ўтган йили давлатга узум, чорвачилик маҳсулотлари ва ғалла топшириш бўйича олган юксак мажбуриятларимизни зиёдаси билан адо этганлигимиз бунинг ёрқин далилидир.

Лекин кенжа район партия комитетининг бошланғич ташкилотларга раҳбарлик қилиш соҳасидаги ишларида ҳали камчиликлар ҳам йўқ эмас. Секретарлар малакасини ошириш, уларнинг иш шароитларини яхшилашда давом этиш, партиявий-ташкилий ишлар бўйича тез-тез амалий семинарлар ўтказиб туриш, тажриба алмашишларни йўлга қўйиш лозим. Кўп ҳолларда бошланғич ташкилотлар секретарлари хўжалик ишларига аралашиб, бевосита партиявий ишларни унутиб қўймоқдалар. Уларга хўжаликка партиявий раҳбарлик қилиш услубларини чуқур ўргатиш лозим.

Бошланғич партия ташкилотларига маъмурият фаолиятини контроль қилиб туриш ҳуқуқи берилган, деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXVI съезди минбаридан туриб. — Улар бу ҳуқуқдан тўлароқ ва яхшироқ фойдаланишлари муҳимдир. Гап кадрлар тўғрисида борадими, хўжалик планларининг бажарилиши ҳақида борадими, ёҳуд кишиларнинг меҳнат ва маиший шароитини яхшилаш ҳақида борадими, бундан қатъи назар, партия ташкилотлари принципиаллик кўрсатишлари, маъмурият нотўғри йўл тутганда унинг измига юрмасликлари лозим. Хуллас, партиявий йўлни қатъият билан ўтказиш керак.

Район партия комитети шу кўрсатмалардан келиб чиқиб, иш тутмоқда. Бошланғич партия ташкилотлари фаолиятини янада кучайтириш борасида умуман тўғри йўл танланган. Секретарларнинг доимий ўтказиб туриладиган семинарлари бу соҳада амалга оширилаётган кўплаб тадбирларнинг биридир. Фақат уларнинг таъсирчанлигини янада ошириш, бошланғич партия ташкилотлари секретарлари фаолиятини маълум мақсадларга йўналтириб туриш зарур.

А. АБДУЛЛАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.
Паркент райони.

● БЕКОБОДДАГИ В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи ишчилари янги йилни зарбдорчасига бошладилар. Айниқса «СССР 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта» шиори остида ўтказилаётган мусобақа янада авж олдирилди. Навбатдаги ҳафталикнинг автоном республика, область ҳамда округларга бағишланганлиги муносабати билан комбинатда тайёрланаётган маҳсулотларнинг айрим қисми автоном ўлкаларга жўнатилиши мўлжалланмоқда. Суратда: мартен цехининг пўлат эритувчиси Олим Мадумаров. У смена топшириқларини мунтазам ошириб адо этмоқда.

ЗАРБДОР ВАХТАДА

Тошкентдаги тажриба-механика экскаватор ремонти заводи коллективи ўтган хўжалик йилини меҳнатда яхши натижалар билан якунлади. Пландагидан ташқари 300 минг сўмликка яқин маҳсулот реализация қилинди. Қўшимча кўплаб дизель двигателлари қайта тикланди, вагон-уйлар республикамиз мелиораторлари ихтиёрига юборилди.

Корхона ишчи-хизматчилари ўтган йили қўлга киритилган ютуқларни янада мустаҳкамлашга астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам цехлар ва филиалларда СССР ташкил этилган кунининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани тобора авж олдиришяпти. Мусобақа иштирокчилари илғор иш усулларини қўлланмоқдалар, янги-янги резервлар ва имкониятларни ишга солмоқдалар. Цехлар ўртасидаги меҳнат беллашувида тўртинчи цех коллективи пешқадамлик қилмоқда. Мелиорация қурилишлари, сув хўжалиги объектлари учун металл конструкциялари етказиб бераётган цех ишчилари ўтган йилги топшириқни Улуғ Октябрь революциясининг 64 йиллиги арафасида бажаришган эди. Улар графикдагидан анча ўзиб ишламоқдалар. Меҳнат календарларида ўн биринчи беш йиллик иккинчи йилининг март ойи тугалланмоқда. Механика-йиғув цехи коллективининг ҳам иш кўрсаткичлари яхши бўлмоқда. Бу илғор коллективлар ҳар куни пландагига қўшимча минглаб сўмлик маҳсулотлар ишлаб чиқаришяпти.

М. МАҲМУДОВ.

МУКОФОТ МУБОРАК, ОНАЛАР

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ЯШОВЧИ КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА «ҚАҲРАМОН ОНА» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўн ва ундан ортиқ бола туғиб тарбиялаган оналарга **«Қаҳрамон она» фахрий унвони** берилсин ва **«Қаҳрамон она» ордени** топширилсин.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

1. **Абдураупова** Замира — Оққўрғон районидаги Навоий номли колхоз аъзоси.
2. **Абсатторова** Умиркул — Ғалаба районидаги Энгельс номли колхоз аъзоси.
3. **Азметова** Жумагул — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.
4. **Айнмбетова** Гулжаҳон — Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхози ишчиси.
5. **Оқилбекова** Салима — Пискент районидаги Свердлов номли колхоз аъзоси.
6. **Аристонбетова** Бухон — Янгийўл районидаги Х. Турсункулов номли колхоз аъзоси.
7. **Арслонова** Махпират — Пискент районидаги «Гулистон» колхози аъзоси.
8. **Аҳмадалиева** Зулфия — хизматчи, Чирчиқ шаҳри.
9. **Боирова** Марват — уй бекаси, Ғалаба райони.
10. **Баратова** Иқбол — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.
11. **Бегимқулова** Зеважон — Бекобод районидаги «Коммунизм» колхози аъзоси.
12. **Бегматова** Норхоним — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.
13. **Бердиқулова** Хабибахон — Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхози ишчиси.
14. **Жалилова** Насибжон — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.
15. **Дўсматова** Ортиқбу — уй бекаси, Пискент шаҳри.
16. **Жайловова** Татти — уй бекаси, Паркент райони.
17. **Жусупова Турди** — уй бекаси, Янгийўл райони.
18. **Зеилбекова** Рисқул — уй бекаси, Чиноз райони.
19. **Зияева** Файруза — уй бекаси, Ўрта Чирчиқ райони.
20. **Илёсова** Бўлган — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.
21. **Исломова** Сабира — уй бекаси, Пискент шаҳри.
22. **Эшонова** Комила — Оққўрғон районидаги С. Сегизбоев номли совхоз ишчиси.
23. **Келишева** Жамила — Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози аъзоси.
24. **Комилова** Санталат — уй бекаси, Паркент райони.
25. **Қўзиева** Кумушой — уй бекаси, Ангрен шаҳри.
26. **Қурбонова** Ўлмасой — Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхоз аъзоси.
27. **Қўчқорова** Болқан — Ғалаба районидаги Димитров номли колхоз аъзоси.
28. **Қўшоқова** Холиса — уй бекаси, Коммунистик райони.
29. **Мақсудова** Ўлмасхон — Бекобод районидаги «Партия XXV съезди» совхози ишчиси.
30. **Мамадаминова** Холбуви — Бекобод районидаги «Ленинград» совхози ишчиси.
31. **Мамутова** Қурбон — Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин номли колхоз аъзоси.
32. **Матқосимова** Малика — Пискент районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзоси.
33. **Менглиева** Эсонгул — уй бекаси, Оҳангарон райони.
34. **Миралиева** Бадастир — Пискент районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзоси.
35. **Мирзаева** Энабиби — уй бекаси, Бўка райони.
36. **Миркаримова** Ҳимоят — уй бекаси, Паркент райони.
37. **Мухторова** Раҳима — уй бекаси, Янгийўл шаҳри.
38. **Нурбоева** Рисжон — уй бекаси, Паркент райони.
39. **Нурматова** Мукаммбар — уй бекаси, Пискент шаҳри.
40. **Расулматова** Турсунгул — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.
41. **Рихсиева** Турсуной — Янгийўл районидаги «Рассвет» совхози ишчиси.
42. **Собирова** Идатмо — уй бекаси, Ангрен шаҳри.
43. **Соатова** Умриниса — Оққўрғон районидаги «Партия XXII съезди» колхози аъзоси.
44. **Сансизбоева** Бубишой — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.
45. **Сапарова** Бейбут — Пискент районидаги 2-«Пискент» совхози ишчиси.
46. **Сариева** Тозагул — уй бекаси, Чиноз райони.
47. **Сотиболдиева** Гулсун — Пискент районидаги Свердлов номли колхоз аъзоси.
48. **Тожибоева** Зура — Ғалаба районидаги «Заря коммунизма» колхози аъзоси.
49. **Тешабоева** Равзиниса — уй бекаси, Ангрен шаҳри.
50. **Турдиёрова** Малика — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.
51. **Умирова** Қуйсин — Пискент районидаги Свердлов номли колхоз аъзоси.
52. **Ўрозова** Майрам — уй бекаси, Паркент райони.
53. **Урушева** Гулсин — уй бекаси, Оҳангарон райони.
54. **Хантбоева** Раҳима — уй бекаси, Калинин райони.
55. **Хантметова** Умиржон — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.
56. **Холматова** Солия — уй бекаси, Янгийўл райони.
57. **Ҳасанова** Оқилой — уй бекаси, Чиноз райони.
58. **Ҳасанова** Ҳури — уй бекаси, Паркент райони.
59. **Хўжабоева** Робия — уй бекаси, Оҳангарон райони.
60. **Чўтанова** Гулзор — уй бекаси, Калинин райони.
61. **Шамсиддинова** Лайлихон — уй бекаси, Калинин райони.
62. **Шерматова** Халима — Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхози аъзоси.
63. **Элибоева** Роза — Бўка районидаги «Бўка» совхози ишчиси.
64. **Эргашева** Мамлакат — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.
65. **Юнусова** Улту — Пискент районидаги 2-«Пискент» совхози ишчиси.
66. **Янгиева** Жамила — уй бекаси, Тошкент райони.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
30 декабрь, 1981 йил.

ТОШКЕНТ ёғ-мой комбинатининг маргарин цехи ишчиси Махсума Зуфарова сифат жонкуярларидан саналади. Илғор ишчи меҳнатда яхши натижаларга эришиш билан бирга тайёрланаётган маҳсулотларнинг фақат сифатли бўлишига эришмоқда. Суратда: М. Зуфарова.

В. Сироткин фотолари.

ТАШАББУС ИЗДОШЛАРИ

Республикамиз пойтахтидаги кўн-галантерея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмасида ўн биринчи беш йиллик ва унинг икки йиллик топшириғини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақа тобора авж олмоқда. Бу ватанпарварлик ҳаракатида корхонанинг деярли барча ишчи-хизматчилари фаол қатнашмоқдалар.

Мусобақада ғолиблик қилаётган ўнлаб ишчилар ҳар сменада топшириқни икки баравaрга етказиб бажаришяпти. Уларнинг меҳнат календарида 1983 йил бошланганига анча бўлди. Ҳозир бирлашма бўйича ана шундай юксак марраларни эгаллаган ишчи-хизматчилар сони 50 кишидан ошиб кетди.

Корхона коллективи кўҳна Тошкентнинг 2 минг йиллиги ҳамда СССР ташкил топганлигининг 60 йиллик шонли саналарини муносиб кутиб олиш юзасидан зиммага олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли уддаламоқда.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

«КОММУНИСТ» ЖУРНАЛИ

КПСС Марказий Комитетининг назарий ва сиёсий журнали «Коммунист»нинг биринчи сони босмадан чиқди.

Журнал ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Муаллифдан», «Ленин ва ленинизм тўғрисида» тўпламига сўзбоши, «Вьетнамлик газетхонларга», «Мустаҳкам тинчликка эришиш — бизнинг ўзгармас мақсадимиз» асарлари, унинг Америкадаги Эн-Би-Си телевизион компанияси мухбирининг саволларига жавоблари билан очилади.

«Ўртоқ Л. И. Брежневнинг етмиш беш йиллиги» материаллар подборкаси эълон қилинган.

«Бутун партиянинг иши» бўлимида «Давр тақозоси» редакцион мақоласи ва КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. Щербицкийнинг «Кадрлар сиёсати: тажриба ва проблемалар» мақоласи берилган.

«Кураш саҳифалари» рубрикаси остида К. Гусевнинг «Революцион анъаналар за олий типдаги демократиянинг шаклланиши», академик Н. Дружининнинг «Доктор Чемоданов» мақолалари, «Уллубий Буйнакский, большевик» ҳужжатлар подборкаси ва Ф. Махарадзенинг «Қалбда Ленин меҳри билан» мақоласи босилган.

«Маънавий бойлигимиз» бўлимида В. Озеровнинг «Илҳом кучи, фикр теранлиги» (А. А. Фадеев туғилган куннинг 80 йиллигига бағишланган) мақоласи берилган.

Журналнинг ушбу сонида «Жаҳон сиёсати тўғрисидаги ҳақиқат» редакцион мақоласи, Г. Цаголовнинг «Ошкора ҳарбий таҳдид манбалари тўғрисида», О. Купринннинг «Турмуш икир-чикирлари» мақолалари, К. У. Черненконинг «КПСС ва инсон ҳуқуқлари» китоби босмадан чиқиши муносабати билан «Инсон учун, унинг бахт-саодати учун» тақризи ва бошқа танқидий — библиографик материаллар босилган.

(ТАСС).

«ҚЎРИҚ» ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ САҲНАСИДА

ҒАЛЛАНГ БЎЛСА ҚЎШИҚ

Маданий ҳаётимизда катта воқеа юз берди. Ҳамза номидаги ўзбек давлат академик драма театри Л. И. Брежневнинг машҳур асари «Қўриқ»ни саҳналаштириб, томошабинлар ҳузурида катта илҳом ва зўр маҳорат билан намойиш этди.

«Қўриқ» асари кирмаган хонадон йўқ, уни ўқимаган совет гражданини тополмайсиз. Бадиий публицистиканинг бу ажойиб намунаси жаҳонга кенг тарқалмоқда. Жуда кўп чет элдаги прогрессив инсоният «Қўриқ»ни қалблари, орзу-ниятларининг акс-садоси, меҳнат ва курашда маънавий йўлдош сифатида қабул қилмоқдалар. «Адабиёт ва санъат арбоблари учун халқ жасоратини, шу жумладан, қўриқдаги жасоратни тасвирлашдан кўра ҳам қизиқарли ва илҳомбахш вазифа йўқ», деб уқтирган эди Л. И. Брежнев. Ҳамза номидаги театр қўриқ мавзусини завқ-шавқ билан саҳналаштиришга киришди. «Қўриқ»нинг мазмуни ва моҳиятини, қаҳрамонлик пафоси ва жонбозлик билан қилинган меҳнатни саҳна тили, театр воситалари, кино имкониятларидан фойдаланиш билан томошабинларга етказиш таҳсинга лойиқ улкан иш эканлигини алоҳида таъкидлашимиз лозим.

Отахон театримиз Л. И. Брежневнинг бу асарини мамлакатимизда иккинчи бўлиб тайёрлашнинг ўзи ҳам ижодий коллектив хизматларини янада ошириб юборади. Бу санъат даргоҳимиз Малий театр кўрсатган «Қўриқ»ни айнан олиб саҳналаштиргани йўқ. У ўзининг моҳирона традициялари йўлидан бориб, оригинал асар яратди. Ҳаттоки, Львов-Анохин ва Бейлислар Малий театр учун тайёрлаб берган инсценировкани олмасдан, Г. Ансимовнинг текстига мурожаат этди. Г. Ансимов инсценировкаси биринчи марта Ҳамза номли театр саҳнасида жаранглади.

«Қўриқ»да гап Қозоғистон чўл-биёбонларини ўзлаштириш, уларни гулистонга айлантириш, ғалладан мўл ҳосил етиштириш, бу соҳада халқимизнинг мислсиз қаҳрамонлигини ифода этиш устида кетади.

Қўриқни табиатнинг даҳшатли қаҳридан тортиб олиб, совет кишилари ўз истакларига ва талабларига бўйсундиришлари туфайли Қозоғистон экономикаси ва маданияти янада юксалиб кетди. Қардош республика ҳар йили 1 миллиард пуддан ғалла етказиб бериб, мамлакатимизнинг асосий дон диёрига айланди.

Маълумки, ғалла — ҳаётимизнинг мазмуни, халқ хўжалиги даражасини белгилайдиган мезон, жамиятимиз куч-қудратини аниқлайдиган омил. Шу сабабдан ҳам совет кишилари нонни муқаддас билиб, уни кўз қорачиғидай асрайдилар, авайлаб сарф қиладилар. Бу ҳақда Л. И. Брежнев ўз асарида жуда яхши айтган: «Ғалла ҳамиша энг қимматли озиқ-овқат, барча ноз-неъматларнинг мезони бўлиб келган. Буюк фан-техника асри бўлмиш бизнинг давримизда ҳам ғалла халқларнинг энг биринчи ҳаётий негизи бўлиб қолмоқда. Одамлар космосга кўтарилишди, дарёлар, денгизлар, океанларни забт этишмоқда, ер қаъридан нефть ва газ қазиб олишмоқда, атом энергиясини жиловладилар, ғалла эса ғаллалигича қолмоқда.

Гербига ғалла бошоғи тасвири туширилган мамлакат гражданлари ғаллага, айниқса, алоҳида, ҳаяжонли, муқаддас муносабатда бўладилар».

Жуда катта ҳажмдаги чўлларни ўзлаштириш орқали ғалла ҳосилини ошириш — қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш, саноатни индустрлаштириш, Улуғ Ватан урушидаги ғалабадан кейин жуда муҳим аҳамиятга эга бўлган вазифа эди.

Қозоғистон даштини, уни забт этиш жараёни ҳамма учун улуғвор синов бўлди, чўлқуварлар учун, партия ташкилоти учун улкан сабоқ эди. Бу ерда партия Марказий Комитетининг жуда катта ташкилотчилик роли ҳам, совет кишиларининг маънавий-ахлоқий қиёфаси, уларнинг ватанпарварлиги, интернационализм ҳис-туйғулари, ички олами мана мен деб кўриниб турди. Бу ер минглаб одамларни ғалвирдан ўтказиб, пучини пучга, тўқини тўққа ажратиб берди. Ҳа, янгиликларни, қийинчиликларни ҳамма ҳам бирдай қабул қила олмайди. Иссиқ она бағридан узилиб, совуқ чўлларга борган айрим ёшлар оғир ҳаётдан, изғирин қишдан чўчиб, қочиб қолдилар. Аммо эртанги кунга тўғри қарай оладиган, жамиятнинг ривожланиш қонуниятини яхши билиб, чуқур, ҳар томонлама таҳлил қила оладиган, социалистик тузумнинг табиатини кенг идрок этадиган, халқини, Ватанини чин юракдан севадиган партия раҳбарлари эса қўриқ очишнинг аҳамиятини, заруриятини бутун қалби онги билан тушуниб етдилар. Бундай типдаги раҳбарлардан бири, улуғи — Л. И. Брежневдир.

Л. И. Брежнев даштни ўзлаштириш масаласини тўла-тўкис қувватлабгина қолмасдан, жуда оғир ва ҳаддан ташқари қийин бўлган бу мардона ишга бош-қош бўлди. Л. И. Брежнев қўриқ очиш жараёнига ленинча донишмандлик билан, юксак ақл-заковат билан, моҳирона ташкилотчилик истеъдоди билан, қатъий принципиаллик ҳамда чексиз ғамхўрлик билан раҳбарлик қилган. Буларнинг ҳаммасини билмоқчи бўлсангиз унинг «Қўриқ» асарига, унинг асосида яратилган спектаклга мурожаат этинг!

«Қўриқ» асари ҳам, спектакль ҳам чўлқуварларнинг мардлигини, Қозоғистон партия ташкилотининг доно раҳбарлигини маҳорат билан ифода этади. Муҳими шундаки, «Қўриқ»нинг икки вариантида ҳам ҳаёт ўзининг ҳаққоний аксини топган. Муаллифнинг улкан ижодий меҳнати — дашт ўйин-кулги, хурсандчилик, томоша, енгил-елпи меҳнат жойи эмас, балки жасорат майдони эканлигини ишонарли қилиб, тўла очиб беришидадир. Шу сабабдан ҳам унинг диққат-эътиборидан Қозоғистон даштида юз берган барча қийинчиликлар, азоб-уқубатлар, турли етишмовчиликлар четда қолмайди. Ҳалок бўлган кишиларни ҳам очиқ-ойдин айтиш муаллифнинг назаридан ўтади.

«Мен, — деб таъкидлаган эди Л. И. Брежнев. — «Қўриқ» эпопеясини фронт билан, оқибатда партия ва халқ ғолиб чиққан улкан жанг билан қиёслаб ўтгандим. Уруш хотираси биз фронтчиларнинг ёдимиздан сира чиқмайди. Лекин бу қиёс жуда аниқ. Тўғри, қўриқда отишма, бомбардимон, замбарак отишмалари йўқ, албатта. Лекин қолган ҳамма нарса ҳақиқий жангни эслатади».

Ҳа, ҳақиқатан ҳам совет кишилари чўлни ўз эҳтиёжларига бўйсундириш учун кенг фронт бўйлаб жанг қилишлари лозим эди. Бундан кейин табиатнинг шафқатини кутиб ўтириш, ундан мурувват тилаш асло мумкин эмас эди. Ўжар ва шафқатсиз табиат билан олишиш, уни бўйсундириш — совет кишиларининг бурчи ва шон-шарафи бўлиб қолди.

Китобда ҳамда спектаклда оддий, камтар, содда, аммо меҳнат соҳасида мўъжизалар яратган совет кишилари бирин-кетин кўз олдимиздан ўтади. Булар: Е. А. Зайчукова, В. Рагузов, Д. Нестеренко ва Ватан учун, халқ учун фронтдаги жангчилар сингари жонларини ҳам аямайдиган талай қаҳрамонлар, ижтимоий меҳнатнинг асл фидойиларидир. Уларнинг ҳар бирининг қилган ишларини кўздан кечирсак, кўнглимиз ғурур ҳис-туйғуларига тўлади, қалбимизнинг чуқур қатламларидан офарин деган сўзлар отилиб чиқади.

Билимдон, ўқимишли В. Рагузов қўриқда шофёрлик қилади. Касбдоши жароҳатланганда, уларни қутқариб, ўзи эса ҳалок бўлади. Унга ўз манфаатини биринчи планга қўйиш, фақат ўз ҳаёти учун яшаш каби хусусиятлар ёт. В. Рагузовнинг олижаноблиги, юксак инсонийлиги шундаки, унинг учун биринчи навбатда — жамоат ишлари, дўстларининг ҳаёти ва бахт-саодати азиз.

Қаҳрамоннинг бу мардлиги ва унинг ажойиб фазилатларини Л. И. Брежнев зўр ҳаяжон билан ҳикоя қилади. СССР халқ артисти Н. Раҳимов эса саҳнадан туриб, бу моментни томошабинлар қалбига чуқур етказа олади. Ёки бўлмаса Е. Зайчуковани олайлик. Меҳнат унинг ҳаётига айланган. Бутун умри фойдали ишга сарфланган. Ўзининг бахтини, қувончини, зафарларини меҳнатда кўради. Шу сабабдан ҳам у ўзини энг оғир ва қийин участкаларга отди, қолоқ соҳани кўтаришни ҳаётининг мазмуни деб билди. Умрининг сўнгги 17 йилини энг орқада қолган совхознинг экономикасини кўтариш, юқо-

◆ МАДАНИЙ ҲАЁТИМИЗДА КАТТА ВОҚЕА ◆ МАМЛАКАТ ТЕАТРЛАРИ ОРАСИДА ИККИНЧИ БЎЛИБ

ОЗУҚА — МАҲСУЛДОРЛИКНИ ОШИРИШ МАНБАИ

БЎСТОНЛИҚ РАЙОНИ ФЕРМАЛАРИДА ОЗУҚА ЦЕХЛАРИДАН ҚАНДАЙ ФОЙДАЛАНИЛМОҚДА

ФЕРМА ва комплексларнинг ходимлари учун синов даври бўлган чорва қишлови давом этяпти. Барчага маълумки, чорва молларининг йил давомидаги маҳсулдорлиги ҳамда гўшт ва сутнинг кўпайиши қишловнинг қандай ўтишига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси буни тўғри ҳисобга олиб, колхоз ва совхозларда чорва қишловининг қандай бораётганлигини атрофлича текшириш, зарур бўлиб қолса, амалий ёрдам кўрсатиш мақсадида махсус комиссиялар тузиб, район хўжаликларига юбормоқда.

Яқинда мутахассислар: зоотехниклар, ветеринария врачлари, механиклар, иқтисодчилар, илмий ходимлардан иборат рейд бригада Бўстонлиқ районининг чорвачилик фермалари ва комплексларида бўлдилар.

Фрунзе номли колхоз фермасидаги шароит, бу ерда амалга оширилаётган тадбирлар комиссия аъзоларида, айниқса, яхши таассурот қолдирди.

Колхоз фермаси баҳаво тоғли зонада барпо этилган. Марказий йўлдан ўн километр ичкарида бўлишига қарамай, фермагача кафтдек текис асфальт йўл билан борилади. Ферма ҳовлисига кирсангиз, баҳридилингиз очилади. Ички йўл ва йўлаклар ҳам асфальтланган. Хашак ғарамлари брезентлар билан ёпиб қўйилган. Технологик жараёнларнинг ҳаммаси механизациялашган. Озуқа махсус механизмлар ёрдамида тарқатилади. Сигирлар АД-100 аппаратида соғилади. Гўнг ТСН-3Б транспортёри билан ташқарига чиқариб ташланади.

Фермада 930 бош қорамол парвариш қилинади. Шундан 300 боши сигир. Қишлов учун 4 минг тонна силос, 500 тонна сенаж бостирилган. 500 тонна пичан, 80 тонна сомон, 50 тонна ўт уни, 200 тонна хашаки лавлаги, 100 тонна маккажўхори сўтаси жамғариб қўйилган.

— Мавжуд озуқа запасидан самарали ва тежабтергаб фойдаланиш чорва қишловининг муваффақиятли ўтишида муҳим шартлардан бири ҳисобланади,— дейди колхоз раиси Фозил Разов.

Ферма ходимлари ана шу қоидага амал қилмоқдалар. Усти ёпиқ бостирма остига қурилган озуқа цехи мунтазам ишлаб турипти. Маккажўхори сўтаси, дон қолдиқлари билан бирrаликда КДУ-2 «Украинка» механизмида, хашак ва сомон ИГК-30 механизмида майдаланади. Бу майдаланган дағал озуқалар пневмотранспортёр орқали С-12 маркали аралаштиргич-буғлагич аппаратига узатилиб, қориштирилади ва буғланади. Ана шу технологик жараённи биргина механик бошқаради.

Кузатиш пайтида аралаш озуқа тайёрлашда айрим нуқсонларга ҳам йўл қўйилаётганлиги маълум бўлди. Масалан, озуқага карбамид қўшилмаяпти. Ҳолбуки, фаннинг тасдиқлашига кўра, аралаш озуқага қўшилган бир килограмм карбамид 20—25 килограмм омухта ем ўрнини босиши мумкин. Шунингдек, сомон ҳам гидролиз йўли билан қайта ишланмаяпти. Маълумки, бир тонна сомон 30 килограмм сўндирилган оҳак суюқлигида гидролиз қилинса, унинг хушхўрлиги, тўйимлилиги икки баравар ортади.

Бу икки нуқсонни тугатиш имкони бор. Бироқ, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг айби билан колхоз фермаси учун ўз вақтида карбамид ва оҳак ажратиб берилмаган. Ҳолбуки чорва озуқасига қўшиладиган карбамид тайёрловчи Ўрта Осиёда ягона корхона — Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси шу район территориясида жойлашган.

МУТАХАССИСЛАР РЕЙДИ

Колхоз чорвадорлари «Госкомсельхо з т е х н и к а» район бирлашмасига ҳам ҳақли эътироз билдирмоқдалар. Чунки, бу ташкилот озуқа цехини қуриб берди-ю, аммо қозонхона ва сунъий сут тайёрловчи АЗМ-0,8 агрегати ўрнатилган хоналарнинг томини ёпмай, очиқ қолдириб кетди.

Шунга қарамай колхоз чорвадорлари чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, сигирлардан қишда ҳам ёздагидек кўп сут соғиб олиш учун барча резерв ва имкониятларни ишга солмоқдалар. Шунинг учун ўтган йили пландаги 600 тонна ўрнига 650 тонна сут етиштирилди. Сулув Раҳмонқулова, Дилфуза Тожиева, Фарида Шаметова каби тажрибали чорвадорлар шу кеча-кундузда ҳар бир сигирдан 8—9 килограммдан сут соғиб олмоқдалар.

К. Маркс номли колхозда ҳам чорва қишлови яхши ўтмоқда. Фермадаги 779 бош қорамолнинг 255 таси соғин сигирлардир. Озуқа турларини қайта ишлаб молларга бериш йўлга қўйилган. Жумладан, сомон ва маккажўхори сўталари майдаланиб, С-2 агрегатида карбамид ва туз қўшилиб буғланади. Тайёр бўлган аралаш озуқа вагонга ағдарилиб, кичик рельсли йўл орқали охурларга олиб бориб солинади. Бу озуқани моллар нушхўрд чиқармай, тўла истеъмол қилмоқдалар. Натижада сигирларнинг маҳсулдорлиги ошмоқда. Ўтган йили ҳар бош сигирдан ўртача 3050 килограммдан сут соғиб олинди. Бу белгиланган планга нисбатан 110 процентни ташкил этади.

— Озуқа цехимиз бизни қаноатлантирмаётир, — дейди колхоз раиси Қулаҳмат Рисбоев. — Чунки С-2 агрегатининг қуввати кам. Шунинг учун уч сменада ишлатишга мажбур бўляпмиз. Акс ҳолда ҳамма озуқа турларини қайта ишлашга улгириб бўлмайди. Бу йил озуқа цехи қувватини ошириш ва янги молхона қуришни планлаштирганмиз.

Биз «Ленинград» колхозида ҳам бўлдик. Афсуски, фермада озуқа цехи ишга туширилмаган. Ҳатто, томи ёпилмай қолган. Майдаланган сомон, хашаки лавлаги ва омухта емни С-12 агрегатига узатиб берувчи транспортёр жуда энсиз. Демак, озуқа цехининг нормал ишлаши амримаҳол. Бу ерда ҳам «Госкомсельхозтехника» район бирлашмасининг айби яққол сезилиб турибди.

—Жамғарилган озуқалардан самарали фойдаланиб, маҳсулот етиштириш планларини бажаришга ҳаракат қиляпмиз, — дейди колхоз раиси Акром Пратов. — Жумладан, озуқага фосфат қўшаётирмиз. Бизнинг шароитимизда бу муҳим аҳамиятга эга. Чунки, озуқа таркибида фосфор етишмайди. Бундан ташқари, маккажўхори кўкпоясини силос учун бостиришдан аввал ҳар тоннаси ҳисобига тўрт килограммдан карбамид қўшдик. Шундай қилиб, ўтган йили соғин сигирлар маҳсулдорлигини ўртача 3 минг килограммга етказдик.

Биз озуқа турларини қайта ишлаш бир мунча тўғри йўлга қўйилган хўжаликлар тажрибаси ҳақида ҳикоя қилдик. Аммо, районда бу соҳада оқсаётган хўжаликлар ҳали кўп. «Хўжакент» ва «Чорвоқ» совхозлари, Калинин номли колхоз фермаларида озуқа цехлари йўқ. Дағал озуқа турлари қайта ишланмайди.

Мавжуд аҳвол шуни кўрсатмоқдаки, районнинг раҳбар ташкилотлари олдида тезда ҳал этилиши лозим бўлган муҳим вазифалар турипти. Шунга эришиш керакки, бир килограмм ҳам озуқа қайта ишланмай, молларга берилмаслиги лозим. Хашак ва сомон, маккажўхори сўталари албатта майдаланиши, карбамид, фосфор ва бошқа зарур элементлар қушилиб, тўйимли аралаш озуқага айлантирилган ҳолдагина охурларга солиниши керак. Ана шунда озуқанинг самарадорлиги ошади, сигирларнинг сути ва ялпи маҳсулот етиштириш кўпаяди. Республика партия ва ҳукумати, область партия комитети томонидан белгилаб берилаётган муҳим топшириқларнинг муваффақиятли бажарилиши ана шу муаммоларнинг тез ва соз ҳал этилишига боғлиқдир.

А. РАЖАБОВ,
Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институти механизация лабораториясининг мудири.
С. САИДҒОЗИЕВ,
Э. МИРЗАТОЕВ,
институтнинг илмий ходимлари.

«ГОСКОМСЕЛЬХОЗТЕХНИКА»нинг Ўрта Чирчиқ район бирлашмаси устахонаси коллективи 1981 йилда 1200 та ҳайдов тракторини капитал ремонтдан чиқариб, бу борадаги мажбуриятларини ҳам ошириб бажарган эдилар. Ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилини ҳам кўтаринки руҳ билан бошлаган устахона ремонтчилари шу кунларда областимиз хўжаликларидан келтирилган турли маркадаги машина ва механизмлар ремонтини жадал олиб боришмоқда. Улар биринчи кварталда 350 та тракторни капитал ремонт қилиш топшириғини олишган. Суратда: устахонанинг илғор ремонтчи слесарларидан бири Йўлдош Алиқулов иш устида.

В. Сироткин фотоси.

КУНИГА 10 КИЛОГРАММДАН

ҒАЛАБА районидаги Киров номли ўқув хўжалиги чорвадорлари беш йилликнинг дастлабки йилини муваффақиятли якунладилар. Давлатга пландаги 1298 тонна ўрнига 1390 тонна юқори сортли сут, 200 тонна ўрнига 255 тонна гўшт сотилди. Соғин сигирларнинг ўртача маҳсулдорлиги 3450 килограммга етказилди.

Хўжалик чорвадорлари, айниқса, насл олишда қувончли ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Масалан, ўтган йили ҳар юз бош сигирдан 98 тадан бузоқ олинди. Бу эса соғин сигирлар подасини маҳсулдор ғунажинлар ҳисобига тўлдириб бориш имконини бераётир.

Чорвачилик ходимларига бағишланган зарбдор ҳафта арафасида қўлга киритилган бу ютуқлар ферма коллективини янги зафарларга руҳлантириб юборди. Айни кунларда улар барча ички резерв ва имкониятларни чорва қишловини муваффақиятли ўтказишга сафарбар этмоқдалар. Қишлов учун жамғарилган жами 4948 тонна дағал озуқа турлари қайта ишланиб, тўйимлилиги оширилган ҳолда молларга берилмоқда. Рационнинг асосий қисмини сифатли бостирилган силос ва витаминли ўт уни ташкил этаётир. Шунинг учун ҳозир бир кеча-кундузда сигирлардан ўртача ўн килограммдан сут соғиб олинаётир. Ҳалима Ҳидирова, Валентина Макарова сингари тажрибали соғувчилар эса ўз қарамоғидаги сигирлар маҳсулдорлигини 4 минг килограммга етказиш учун қизғин кураш бошлаб юбордилар.

А. САМАДОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ДАЛАДА БОР-У, ДЎКОНДА ЙЎҚ...»

«Олмалиқ» ёрдамчи хўжалигида кейинги вақтларда турли сабзавот маҳсулотлари, мева, узум етиштиришда кўрсаткичлар кескин камайиб кетаётганлиги, бунинг устига сархил маҳсулотлар консерва ҳамда вино заводларига жўнатилаётганлиги газетанинг ўтган йил 16 октябрь сонида танқид қилинган эди. Қуйида шу мақолага келган жавобни ўқийсиз:

Е. И. ФОМИН,
В. И. Ленин номли, Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли Олмалиқ кон-металлургия комбинати директорининг ўринбосари:

— Мақолада муҳим масала кўтарилган. «Олмалиқ» совхози 1957 йили ташкил топган бўлиб, у мева-сабзавот министрлигига қарар эди. 1980 йили совхоз иккига бўлиниб, бир қисми комбинатимиз учун ёрдамчи хўжаликка айлантирилди. Лекин комбинатнинг бу ёрдамчи хўжалигида ҳамма соҳалар бўйича маҳсулот ишлаб чиқариш кўрсаткичлари кескин камайиб кетишининг сабаблари мақолада тўғри таҳлил қилинган. Буни текширишлар ҳам тўла тасдиқлади. Текшириш якунлари комбинат маъмурияти, «Олмалиқ» совхози мутахассислари, ишчилар таъминоти бошқармаси ходимлари иштирокида муҳокама қилинди.

Совхоз ўтган йили тайёрлаган маҳсулотдан ишчилар таъминоти бошқармаси борйўғи 1369 тонна сабзавот, 87 тонна мева, 29,6 тонна узум, 99,2 тонна турли полиз ва резавор маҳсулотлар қабул қилиб, реализация қилган. Етиштирилган маҳсулотнинг кўпчилик қисми консерва ва вино заводларига топширилганлиги қаттиқ танқид қилинди. Узумнинг ўзидан 261 тоннаси ишчилар таъминоти бошқармаси қабул қилиб олмади, деган баҳона билан вино заводига топширилган.

Комбинат маъмурияти «Олмалиқ» совхози билан ишчилар таъминоти ўртасидаги келишмовчиликларни тугатиш тадбирларини белгилади.

Кон-металлургия комбинати ёрдамчи хўжалиги — «Олмалиқ» совхози далаларида етиштирилган ҳамма маҳсулотлар бу йил ишчилар таъминоти бошқармаси орқали комбинат ишчиларига ва Олмалиқ шаҳри меҳнаткашларига реализация қилинади. Совхоз маъмурияти ишчилар таъминоти бошқармаси ходимлари билан ҳамкорликда беш йилликнинг иккинчи йилида маҳсулот ишлаб чиқариш ва уни реализация қилиш йиллик планларини тузиб олишди.

Дунё овози

ГРЕЦИЯ ҲУКУМАТИНИНГ ПОЗИЦИЯСИ

АФИНА, 11 январь. (ТАСС). Греция ташқи ишлар министри И. Хараламбопулос НАТОга аъзо бўлган мамлакатларга Греция Польшадаги воқеалар муносабати билан иқтисодий ёки бошқа ҳар қандай камситувчи чоралар қабул қилинишига қарши курашажагини маълум қилди. НАТОга аъзо бўлган давлатларнинг Афинадаги элчиларига топширилган нота шундан далолат беради.

Ташқи ишлар министрлигининг вакили хабар қилганидек, нотада, Грециянинг фикрича, Ғарб мамлакатларининг ҳукуматлари Польша тўғрисидаги масалада «эҳтиёткорлик позициясини эгаллашлари» мақсадга мувофиқ бўлиши ҳам таъкидланган. Бундан ташқари, Греция ҳукуматининг фикрича, НАТО Польшадаги воқеаларга муносабат тўғрисидаги масалалар муҳокама қилинадиган жой эмас, чунки Польшага ҳеч қандай чет эл ҳарбий аралашуви бўлгани йўқ, деб ҳисоблайди Греция.

Б. КАРМАЛ БИЛАН УЧРАШУВ

ҚОБУЛ, 11 январь. (ТАСС). Афғонистон Халқ Демократик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР Революцион Кенгашининг раиси Бабрак Кармал Фарёб вилояти оқсоқоллари ва меҳнаткашлари вакилларининг ҳузурида нутқ сўзлаб, қуйидагиларни айтди: мамлакатда осойишталик ва хавфсизликни таъминлаш ҳозирги вақтда Афғонистон олдида турган энг муҳим вазифадир. АҚШ империализми, пекинлик гегемончилар, халқаро сионизм ва регион реакцияси революцион Афғонистонга қарши чиқмоқдалар. Империалистлар Покистон территориясидаги қуролланган босмачиларга ҳомийлик қилмоқдалар ва уларни тартибсизликлар уюштириш, кўпорувчилик ишларини амалга ошириш, бегуноҳ кишиларни ўлдириш учун Афғонистонга юбормоқдалар. Бизнинг вазифамиз ана шу каллакесарларни бутунлай тугатишдан иборат.

Учрашув қатнашчилари Фарёб вилоятининг меҳнаткашлари халқ қуролли кучлари ва АХДП аъзолари билан елкама-елка туриб, Апрель революцияси душманларига қарши кескин кураш олиб борадилар, деб АДР ҳукуматига ваъда бердилар.

ЧЕГАРАДАГИ ИҒВОГАРЛИКЛАР

ПНОМПЕНЬ, 11 январь. (ТАСС). Таиланд ҳарбийлари янги йилнинг биринчи ҳафтасида халқ Кампучиясининг чегараларида яна ҳарбий иғвогарликлар қилдилар. Кампучиянинг СПК информация агентлиги хабар қилишича, шу кунларда Таиланд артиллерияси КХРнинг чегара районларини 72 марта тўпга тутди. Полпотчилар гуруҳлари артиллерия ўти паноҳида Кампучия территориясига суқилиб киришга уриндилар. Чегарабузарлар Кампучия чегарачилари томонидан муносиб зарбага дуч келдилар: 11 бандит қириб ташланди, ҳар хил қурол-яроғ ва аслаҳа-анжомлар ўлжа олинди.

Худди шу давр ичида Таиланд кемалари КХРнинг территориал сувларига бир неча марта бостириб кирди, Таиланд ҳарбий-ҳаво кучларининг самолётлари эса республиканинг осмон чегарасини тўрт марта бузди.

МАДАГАСКАР ПРЕЗИДЕНТИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

АНТАНАНАРИВУ, 11 январь. (ТАСС). Социалистик жамият асосларини қуриш — бизнинг мақсадимиздир, деди бу ерда Мадагаскар Демократик Республикасининг президенти Д. Рацирака. У дипломатия корпуси ва ҳукумат аъзолари ҳузурида сўзлаган нутқида фидокорона меҳнат қилиш, омманинг бирлиги ва революцион ғайрат-шижоати шу мақсадга эришиш гарови, деб таъкидлади.

Президент айтдики, ҳукумат республика бошидан кечираётган иқтисодий қийинчиликларни бартараф этишга ёрдам бериши лозим бўлган тадбирларнинг кенг программасини ишлаб чиқди. У жаҳон капиталистик системасининг кризиси Мадагаскар экономикасидаги салбий ҳодисаларнинг асосий сабаби деб атади.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

★ ТЕҲРОН. «Иттилоат» газетасининг хабар беришича, Мараг, Табриз, Дизфул, Тоникабом ва Кучан шаҳарларида ҳукуматга қарши ташкилотларнинг аъзолари ва тарафдорларидан яна 19 киши қатл этилган. Уларнинг ҳаммаси Эрондаги мавжуд режимни ағдариб ташлаш мақсадида қуролли кураш олиб боришда айбланади.

★ КОБУЛ. Афғонистоннинг шимолидаги Жузжон вилоятида яна бешта саводсизликни тугатиш курси очилди. Бу курсларда халқ милициясининг ходимлари ўқиш ва ёзишни ўрганадилар.

Саводсизликка қарши кураш-ёш республика олдида турган ва Афғонистоннинг катта ёшдаги бутун аҳолисини қамраб олиши лозим бўлган асосий вазифалардан биридир. Ҳозирги вақтда мамлакатда 23 мингдан зиёд курс ишлаб турибди. Бу курсларда ишчилар, деҳқонлар ва хизматчилардан 530 мингдан ортиқ киши ўқимоқда.

★ ТОКИО. Япония тинчлик комитети ҳаракат программаси тинчликни ҳимоя қилиш ва ядро уруши хавфига қарши курашни янада кучайтиришга даъват этмоқда. Тинчлик учун курашувчиларни бирлаштирувчи ана шу оммавий жамоат ташкилоти раҳбарларининг Токиода икки кун давом этган мажлисида шу программа қабул қилинган эди.

Мажлис қатнашчилари Америка маъмуриятининг агрессив стратегиясини қўллаб-қувватлаётган Япония ҳукуматининг сиёсатини кескин қораладилар, Япония — Америка «хавфсизлик шартномаси»ни бекор қилиш ва АҚШнинг Япониядаги кўп ҳарбий объектларини тугатиш учун курашни янада кенг авж олдиришга чақирдилар.

(ТАСС).

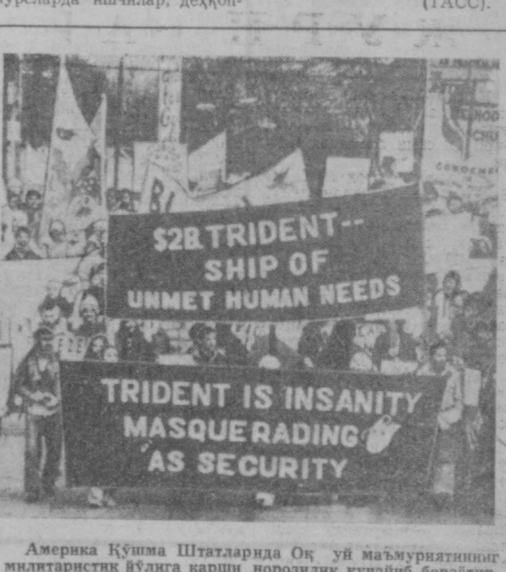

Америка Қўшма Штатларида Оқ уй маъмуриятининг милитаристик йўлига қарши норозилик кучайиб бораётир. Суратда: Коннектикут штатидаги Гротон шаҳрида намойиш ўтказиляпти. Бу ерда ҳарбий денгиз флотига «Трайдент» программаси бўйича биринчи «Огайо» атом сувости кемасининг берилиши жамоатчилик норозилигига сабабчи бўлди.

АП — ТАСС фотоси.

ҲАМ ОҒИЗДАН ТУШМАЙДИ

◆ ҲАЁТ ҚАҲРАМОНЛАРИ—«ҚЎРИҚ» ҚАҲРАМОНЛАРИ
◆ ЗАМОНДОШЛАРИМИЗНИНГ МАЪНАВИЙ ЖАСОРАТИ

ри ҳосил олишга қаратди. эзгу ниятига етади. Аммо оғир бетоблик уни ҳаётдан юлиб олади. Е. Зайчукованинг вафотидан олдин қилган васияти жуда характерлидир: «Менинг қабримни панжара билан ўраманглар мени чўлдан ажратиб қўйманглар». Бу сўзларни СССР халқ артисткаси С. Эшонтўраева томошабинларга шундай таъсирчан қилиб етказадики, улар кўзларида беихтиёр ёш пайдо бўлиб қолганлигини ўзлари ҳам сезмай қоладилар.

Мана, кўз олдимизда яна бир қаҳрамон гавдаланади. Бу — Д. Нестеренкодир. Д. Нестеренко қўриқда давлат ишини бажариш пайтида қаҳрамонларча ҳалок бўлади. Бизни ҳайратда қолдирган фазилати бугина эмас, унинг ниҳоятда камтарлигидир. У Совет Иттифоқи Қаҳрамони экан, буни ёнидан чиқиб қолган ҳужжатдан билиб қолишади. Ўзи эса бу ҳақда сира оғиз ҳам очмаган, кўпчилик қаторида оддийгина бўлиб, ҳалол меҳнат қилиб юрган. Спектаклда бу эпизодни Т. Каримов ифодали қилиб талқин этади. Ҳаётда шундай одамлар ҳам борки, озгина қилган ишлари билан кеккаядилар, ҳар қадамда уни пеш қиладилар давлатдан тоғдай нарсани ундиришга ҳаракат қиладилар. Атрофдаги ҳамкасбларини, ўртоқларини менсимаслик йўлига ўтадилар.

Онда-сонда учраб турадиган бундай манманликка ҳирс қўйган одамларга китобда ҳамда спектаклда Нестеренколар камтарлигини таҳлил қилиш орқали зарба берилади. Даштда шовқин-сурон солмасдан, барча ишларни қойил қилиб бажарган, қаҳрамонлик намуналарини кўрсатган ҳақиқий ҳаёт кишилари бўлмиш В. Рагузов Е. Зайчукова, Д. Нестеренколарни, уларга ўхшаш минглаб чўлқуварларни назарда тутиб, Л. И. Брежнев бундай деган: «... «Қўриқ» эпопеяси совет кишиларининг ғоят олижаноб маънавий фазилатларини бутун дунёга яна бир бор кўрсатди, бу эпопея Ватанга сидқидилдан хизмат қилиш рамзи, социалистик замонанинг буюк жасорати бўлиб қолди».

Юқорида айтилган эпизодлар, моментлар, қаҳрамонлар характери, қилмишлари маълум даражада Г. Ансимов тайёрлаган инсценировкада ўз ифодасини топган.

Албатта, Г. Ансимов олдида жуда масъулиятли, ниҳоят қийин бўлган, шу билан бирга шарафли вазифа турарди. Халқимизнинг севимли асарига айланган, китобхонлар қўлидан тушмайдиган «Қўриқ»ни театр санъати тилига кўчириш, бир ярим соатлик спектаклда китобнинг асосий мазмунини, кўп қаҳрамонларини сақлаб қолиш мушкул иш эди. Лекин очиғини айтишимиз керакки, Г. Ансимов ўз вазифасининг уддасидан асосан чиқа олган. У бир неча воқеаларни кенгроқ қамраб олишга уринган, характерли эпизодларни саҳнада бериш, жонбозлик кўрсатган қаҳрамонларни ифодалаш орқали «Қўриқ» китобининг театр вариантини яратишга сазовор бўлган. Тўғри, Г. Ансимовга китобдаги кўп кескин ҳодисалар, кучли драматизмга бой эпизодлар, ранг-баранг диалоглар, муаллифнинг турли ўзгаришларга, изланишларга, инсонларга берган характеристикаси жуда қўл келади.

Инсценировка муаллифи ҳамда постановкачи-режиссёрлар — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Б. Йўлдошев, республикада хизмат кўрсатган артист Р. Раҳимовлар саҳнага сиғмай қолган ёки саҳнада кўрсатиш мумкин бўлмаган жойларни кино лавҳалари орқали бердиларки, бу усул қўриқ эпопеясини кенг тасаввур этиш имкониятини туғдирди.

Даштга совет кишиларининг оқиб келиши, унга ялпи ҳужум бошланиши, юзлаб тракторларнинг янги ерларни ҳайдаши, қўриқнинг кенг қиёфаси, ёшларнинг янги ер очишдаги оммавий жонбозлиги кино лентлар ёрдами билан батафсил кўрсатилади. Муҳими шундаки, бу кино лавҳалар узилиб қолган эмас, балки саҳнадаги воқеа-ҳодисалар билан, қаҳрамонларнинг фаолияти билан уйғунлашиб кетиб, бир-бирини тўлдиради ва бойитади.

Б. Йўлдошев ҳамда Р. Раҳимовга янгича услубдаги, ўзгача жанрдаги асарни саҳналаштириш осон бўлмади. «Қўриқ» одатдаги барча асарлардан фақат мазмуни билангина эмас, балки тасвирий воситалари, характери жиҳатидан ҳам тубдан фарқ қилади. «Қўриқ» — саҳнавий композиция характеридаги асар — спектакль эди. Бу ўзига хослик режиссёрлардан жиддий изланишни, асарга дадил ижодий ёндашишни, ранг-баранг тасвирий воситаларни, приёмларни топишни, уларни спектаклга моҳирона сингдиришни талаб қиларди. Режиссёрларнинг ютуғи шундаки, улар инсценировканинг ҳам жанр хусусиятларини, ҳам услубини тўғри идрок этишлари оқибатида биз саҳнада ҳаққоний ва реал ҳодисаларни кўрамиз, ҳаётий қаҳрамонларга дуч келамиз, театр залида ўтирганимизни унутиб ҳам қўямиз.

Режиссёрлар ва рассомлар — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоблари Г. Брим ва Э. Калантаровларнинг катта ижодий меҳнатлари туфайли саҳнада машаққатли меҳнатнинг ажойиб самараси — бепоён очилган қўриқ, яъни неча юз минг квадрат километрли дашт яшнаган экинзорларга айланганлиги, мўл ғалла ҳосили бадиий воситалар билан кўз ўнгимизга келтирилади. Саҳна очилиши биланоқ режиссёрлар, айниқса рассомларнинг ижодий ишлари намоён бўлади. Улкан қизил байроқнинг шамолда ҳилпираб туриши, саҳнани қоплаган узун албон мавжи томошабинларнинг қалбига эмоционал таъсир кўрсатади. Бундай моментлар спектаклни бойитган, жозиба кучини оширган.

Инсценировка муаллифи ва режиссёрлар олдида жуда мураккаб ижодий масала турарди, уни ҳал қилмасдан спектакль яратиб бўлмасди. Бу ерда гап «Қўриқ» китоби авторининг образини қандай талқин қилиш устида кетарди. Худди асардагидек, бутун воқеалар ва инсонлар характеристикасини бир шахс томонидан олиб бориш, уни барча воқеалар оқимига тортиш ёки бу функцияни бир неча ижрочиларга бўлиб бериш лозимми? Ҳам инсценировка муаллифи, ҳам режиссёрлар бу мураккаб масалага ижодий ёндашдилар. Улар китобдаги автор талқинини сақлаб қолганлари ҳолда, биринчи шахс учун бир неча артистларни саҳнага чиқаришни лозим топиб, қийин масалани тўғри ва аниқ, равшан ҳал қилдилар. Спектаклда биринчи шахс, яъни китоб автори тимсолида СССР халқ артистлари Н. Раҳимов ва З. Муҳаммаджонов, Ўзбекистон ССР халқ артистлари Ё. Аҳмедов ва Т. Азизов ҳамда республикада хизмат кўрсатган артист Т. Каримовларни кўрамиз. Улар воқеа-ҳодисаларни талқин қилувчи, инсонларнинг фаолияти ва характерларини шарҳловчи бўлиб ҳам гавдаланадилар. Бу ҳол китобдаги автор сўзларининг таъсир кучини оширган, изоҳларнинг янада аниқ ва конкрет бўлишини таъминлаган, характернинг пафосини кучайтирган, нотиқлик санъатини ёрқин намоён қилган.

Аммо режиссёрлар спектаклда баъзан-баъзан учраб турадиган плакатли моментларни бартараф қилаолмаганлар. Изланиш давом эттирилса, пухта, ҳаяжонли, қизиқарли спектаклдаги бу нуқсонга чек қўйилган бўларди.

Е. Ширяев ва Н. Гинзбург танлаган куйлар, басталаган музика асар руҳига монанд тушиши билан бирга, унга алоҳида жило бахш этган.

Л. И. Брежневнинг «Қўриқ» асарини саҳналаштириш, унинг бой мазмунини томошабинларга етказиш учун отахон театримизнинг деярли барча коллективи қатнашади ва саҳнада асар қаҳрамонларини улкан муҳаббат, зўр пафос билан гавдалантиради.

Театримиз қаҳрамонлик спектаклини яратди, у чўлда янги ер очиш ва ғалла етиштиришнинг қанчалик қийин эканлигини рўй-рост ҳикоя қилиб берди. «Қўриқ» ёшларга ҳақиқатни тушунтириш билан бирга меҳнатнинг қадрига етишга, жасорат кўрсатишга, меҳнаткашлар оммасининг пешона тери билан етказиладиган нонни эъзозлашга чорлайди. Унинг муҳим тарбиявий аҳамияти мана шунда.

«Қўриқ» спектакли В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройида катта муваффақият билан ўйналмоқда. Бунинг ўзида ҳам рамзий маъно бор. Улуғ доҳий ишининг атоқли давомчиси Л. И. Брежнев асарини В. И. Ленин номи билан аталган саройда қўйилиши — ленинчи коммунистик ғоялар тантанасининг ўзига хос намойишидир.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг «Қўриқ» асарини халқимизга туҳфа этиб ибратли тажриба орттирган Ҳамза номидаги театримиз унинг бошқа ажойиб асарлари — «Кичик ер», «Тикланиш», «Эсдаликлар»и билан ҳам ўз саҳнасини безайди ва бойитади, деган умиддамиз.

Ҳафиз АБДУСАМАТОВ.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

ҚИЗИҚИШДАН БОШЛАНГАНДИ

Ҳар бир хонадонда газета ва журналларнинг янги сонларини сабрсизлик билан кутишади. Уларни ўз вақтида газетхонларга етказиб беришда матбуот тарқатувчилар — «Союзпечать» агентликлари ходимларининг хизматлари беқиёс.

Бундай оддий ва шарафли касбда қирқ йилдан бери узлуксиз ишлаб келаётган ходимлардан бири Сайфиддин ака Рихсиевдир.

Оила бошлиғи марҳум Рихсивой ота Нажимов Тошкентнинг Эски жўва майдонида биринчи бўлиб киоска очганлардан эди. 30-йилларда газета ва журналлар ҳозиргидек машинада тарқатилмас, ҳар куни сотувчининг ўзи ана шу ишларни ҳам бажарарди. Бундай пайтларда Сайфиддин ва Салоҳиддинлар оталарига ёрдам беришарди.

Шу-шу бўлди-ю, Сайфиддин ака матбуот тарқатиш ишига қизиқиб қолди. У 1940 йилдан бошлаб отасининг касбини давом эттира бошлади. Айни вақтда ўқиди ҳам. Сайфиддин ака билан курсдош бўлган шоир Шукрулло ўзининг «Жавоҳирлар сандиғи» асарида шундай ёзади: «Уруш даврида «Қизил Ўзбекистон» (ҳозирги «Совет Ўзбекистони») газетаси кам нусхада чиқар эди. Кўпинча газетанинг янги сонини ололмасдик. Шу туфайли дарсдан дўстимиз Сайфиддиннинг киоскасига бориб газета олардик. У бизга газета ва журналларнинг айрим сонларини олиб қўярди. Отахон шоиримиз Ғафур Ғулом ҳам Сайфиддиннинг киоскасига келиб газета оларди. Баъзан шу кичик киоскада бир пиёла чой устида соатлаб суҳбатлашардик».

Бу орада Рихсиев Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтини тугатди. Матбуот тарқатишда кўп тажриба орттирди. У 1954 йилда Тошкент шаҳар «Союзпечать» агентлигига бош инспектор этиб тайинланди. Ана шу даврдан бошлаб Сайфиддин Рихсиевнинг ташаббуси билан йирик завод ва фабрикаларда, комбинат ва корхоналарда алоҳида киоскалар очилди. Бундан газетхонлар мамнун бўлишди. Бундан ташқари, Чилонзор районида 40 га яқин янги киоска очишда ҳам унинг хизмати катта бўлди.

С. Рихсиевнинг меҳнатлари партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланди. У бир неча бор социалистик мусобақа ғолиби бўлди. «Ҳурмат белгиси» ордени ва енгил автомашина билан тақдирландп.

Яқинда Сайфиддин ака Рихсиевнинг туғилган кунига 60 йил, меҳнат фаолияти бошланганига 40 йил тўлганлиги тантанали нишонланди. Унинг кўксини «Меҳнат ветерани» нишони безади.

Ҳ. ЙЎЛДОШЕВ.

СОВХОЗДА ШИФОХОНА

Ранго-ранг гуллар муаттар ис таратиб турган, мўл ҳосилдан навдалари эгилиб кетган мўъжазгина бу теплица дарҳол киши эътиборини тортади. Чирчиқ соҳилининг хушҳаво жойларидан бирида қад кўтарган бу кичик «боғ» билан шифохона корпуслари бир-бирига туташиб кетганлиги ҳам бежиз эмас. Негаки бу теплица беморлар учун барпо этилган.

Боғбон Татьяна Головашченкони иш устида учратдик. У янги ҳосил нишоналарини узиб олаётган экан.

— Боғимиз ўзининг дастлабки маҳсулотини беморларга тортиқ этяпти, — деди у мамнунлик билан. Бу ердаги хуш ҳаво, шароит беморлар руҳини тетик қилиб, уларга ҳузур бахш этса, меҳнатимдан мамнун бўламан.

Ғалаба районидаги «Огонёк» совхозида ишга тушган бу замонавий шифохона 50 кишига мўлжалланган. Айни вақтда 30 беморга амбулатория хизмати кўрсатиш ҳам мумкин.

— Сабзавоткорлар, умуман совхозимиз ишчилари бу шифохонадан беҳад мамнун бўлишмоқда, — дейди бош врач Г. Столбиков, — санаторий-профилакторийимизда республика сабзавотчилик министрлиги системасидаги хўжалик аъзолари ҳам даволанишлари мумкин.

У. ШАРОПОВ.

Суратларда. (чапдан ўнгга) врач Г. Столбиков беморни игна билан даволамоқда, шифохона фойеси ва теплицасида.

А. Абалян фотолари.

НАШРИЁТ ТУҲФАЛАРИ

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

ОҚ КИТОБ

Маълумки, кейинги вақтларда бир қатор буржуа давлатлари «Инсон ҳуқуқини ҳимоя қилиш» сиёсий кампаниясини авж олдириб юбордилар. «Америка овози», «Озод Европа», «Немис тўлқини» ва бошқа ғарб радиостанциялари эшиттиришларининг кўпи шу мавзуга бағишланади. Бу кампания ташкилотчилари Европа мамлакатлари ва бутун дунё олдида СССРга нисбатан душманлик кайфиятини туғдиришга, уни обрўсизлантиришга ҳаракат қилмоқдалар. Шу мақсадда улар энг қабиҳлик — туҳмат қилиш йўлидан ҳам ҳайиқишмаяпти.

Ушбу китоб **Совет юристлари** ассоциацияси томонидан тайёрланган бўлиб, унда «Инсон ҳуқуқини ҳимоя қилиш» ниқоби остида иш тутаётган сионистларнинг кирдикорларини фош этувчи далиллар, фактлар ва ҳужжатлар тўпланган. Шунингдек, китобда суратли ҳужжатлар ҳам бор.

Асар кенг китобхонлар оммасига мўлжалланган.

●

АКАДЕМИК ҲАБИБ АБДУЛЛАЕВ

Яқинда нашрдан чиққан ушбу китобча ўзбек геологияси асосчиларидан бири, унинг равнақига улкан ҳисса қўшган олим Ҳ. Абдуллаев ҳаёти ва ижодига бағишланган. Унда олимнинг болалик йиллари, илмий изланиш ва геология фани тараққиётига улуш қўшган жўшқин ижодий фаолияти ҳақида атрофлича тўхталган. Китобча А. Қаҳҳоров ва М. Ғаффоровалар қаламига мансуб.

●

ОТАШИН КУЙЧИ

Бу китоб таниқли ўзбек шоири ва жамоат арбоби Боту (Маҳмуд Ҳодиев)нинг ҳаёти ва ижодига бағишланган. Боту ўзбек адабиётига янги турмуш жарчиси бўлиб кириб келди. У ўзбек совет адабиёти ривожига катта ҳисса қўшганлардан бири эди.

Мазкур тўплам мунаққид Бобохон Шарипов қаламига мансуб бўлиб, рус тилида чоп этилган.

●

ЎРТА ОСИЁ ДАРЁЛАРИНИНГ ХЎЖАЛИК АҲАМИЯТИ

Т. Баратов ва К. Холматовларнинг ушбу китобида Ўрта Осиёнинг географик ўрни, дарёларнинг гидрогеологик хусусиятлари ҳақида маълумотлар бор. Шунингдек, Ўрта Осиёдаги энг муҳим дарёлар, уларнинг халқ хўжалигидаги аҳамияти, суғориш ишларида фойдаланишнинг ҳозирги ҳолати, дарёларнинг сувидан коммунал хўжаликда, энергетика, транспорт эҳтиёжлари учун фойдаланиш, улардан келажакда ва оқимини тартибга солиш ҳамда Орол денгизи муаммоси устида фикр юритилади.

Ушбу китоблар «Ўзбекистон» нашриётида босмадан чиқарилди.

КЎЧА ТАСОДИФЛАРГА ТЎЛА ЭМАС

Тошкент — Черняевка трактида транспорт оқими эрта-кеч тинмайди. Кафтдек текис асфальт йўлдан кетма-кет тизилиб ранго-ранг енгил машиналар келишмоқда. «МАЗ», «КРАЗ» каби улкан юк машиналари қаёққадир шошилишади.

Область давлат автомобиль инспекцияси йўл-патруль хизмати инспектори, сержант Диёр Ражабов оловранг «Жигули» машинасининг тез елиб келаётганини узоқдан сезди. Енгил машина шофёри инспекторни кўриб юришини пасайтирди. Сержант «тўхташ», белгисини берди. Шофёр машинани тўхтатмоқчидек секинлаштирдида, дам ўтмай яна зўриқтириб газ берди. Инспектор йўл чеккасида турган мотоциклга ўтирган ҳам эди, қочаётган машина йўл четига бурилиб тек қолди.

— Узр, ўртоқ сержант, бироз шошиб турувдим.

— Ҳужжатларингиз?

— Ҳозир, ҳозир.

Шофер гоҳ ўриндиқ жилди чўнтагини, гоҳ курткасини, гоҳ яна аллақаерларни титкилар ва сержантга зимдон қараб қўярди.

— Ҳаёл паришонлик қурсин, ўртоқ сержант. Ҳозир топамиз.

Йигит яна бир нима дели-да, ҳайдовчи ўриндиғига чўкди. Диёр Ражабов шундагина номаълум кишининг гавдаси билан рулни беркитаётгани сабабини билди. Бу пайт шофернинг оёғи газ педалига пинҳона сурилиб борарди. Сезгир инспектор бир ҳаракатда руль қулфи тагида уланган симларнинг тугунини узиб ташлади.

— Машинанинг калити қани?

— Йўқотиб қўйибман.

Янгигина «Жигули» машинаси Тошкент район ички ишлар бўлимига топширилди. Сўнг 23—44 ДЖЛ номерли машинанинг эгасини аниқлаш мақсадида Жамбул областига хабар қилинди. Маълум бўлишича бу машина тунда ўғирланган экан. Аввал ҳам қамалиб чиққан Александр Тараненко инспекторнинг сезгирлиги туфайли қора ниятини амалга оширолмай қолди.

Инспектор Диёр Ражабов навбатдаги «Жигули»ни тўхтатмоқчи бўлди. Аммо у тўхтамади. Диёр аниқ кўрди. Рулда 16—17 яшар ўсмир. Орқада яна ўзи каби икки тенгдоши. Диёр Ражабов кўп йиллик тажрибасига таяниб воқеани тез идрок этди: навбатдаги пост ҳали узоқ. Рацияда хабар бериш бефойда. Лекин бу машина яқин орада тўхтатилмаса бир фалокатни бошлаши аниқ. Орқасидан қувилса таъқибда ўнг-сўлга қарамай ҳайдаши, фожиа юз бериши мумкин. Бироқ уларни катта йўлда қолдириб бўлмайди. Балки бирор кўчага бурилиб кетишлари ҳам мумкин. Билдирмай бегона машинада кузатиб бориш керак...

Учиб бораётган «Жигули»нинг тезлиги пасайиб, машина орқага қайта бошлади ва ҳайдовчининг маҳоратсизлиги туфайли ариққа кўндаланг бўлиб қолди. Шунда инспектор етиб боришга улгурди.

Маълум бўлишича ота командировкага кетганда 16 яшар ўғил мириқиб «катайса» қилиш учун машинани ҳайдаб чиқиб кетган экан. Болалар уйларига жўнатилди. Машина эса вақтинча олиб қолинди.

«ХАЛҚҚА ХИЗМАТ ҚИЛАМИЗ!» КОНКУРСИГА

Кўча тасодифлари ҳақида фикр юритарканмиз, автоинспекторликни врач касбига ўхшатгим келди. Беморга тўғри диагноз қўйилса тез шифо топади. Автоинспектор ҳам шароитга ўз вақтида мукаммал баҳо бера олса, тўғри «диагноз» қўйса, кўнгилсизликнинг олдини дарҳол олади. Ахир автоинспектор кўчанинг «томир уришини» ҳар дам сезиб туриши керак-да.

Автоинспектор билан шофер ўртасидаги ўзаро муносабат йўл-транспорт хавфсизлигини таъминлашда энг муҳим омилдир. Шофернинг сўзларини тинглай билиш, қоидани, фикрни қисқа ва аниқ тушунтира олиш катта аҳамият касб этади. Чунки озгина бўлса ҳам тушунмовчилик шофер кайфиятига ёмон таъсир қилиши, бу эса оқибатда хушёрликни йўқотишга, кўнгилсиз ҳодисага олиб келиши мумкин.

— Яқинда шундай воқеа юз берди, — дейди Д. Ражабов, — Қувиб ўтиш таъқиқланган жойда қоида бузилди. Тўхтатдим. Машинадан кундуз телпакли, тери пальтоли, ингичка мўйлов қўйган олифта йигит тушди ва:

— Ўзларидан сўрасак, — деб менсимайгина гап қотди.

— Ҳужжатларингиз?!

— Шунгаям ота гўри қозихонами, бўладиган ишдан келсангизчи, йигит, — бўш келмади у.

— Ҳужжатларингиз?! — қайта сўрадим.

— Ҳужжатни нима қиласиз, қапни ушласангизчи.

Бу йигитга гап таъсир қилмасди. Чунки у билиб туриб қоидани бузган, нарироқ ўтиб бундан ҳам баттар ҳунар кўрсатиши мумкин эди. Огоҳлантириш талонига белги қўйилгач, ўзига келган бўлди. Кейин кимнингдир номи билан қўрқитмоқчи бўлиб, овозини баландлатди. Орадан сал ўтмай худди шу ерда боягидек воқеа такрорланди.

Шофер — 50 ёшлардаги киши аввалига автоинспектор томонидан тўхталиши сабабини билмади. Ўзаро мулоқотдан маълум бўлдики, ўша дамда бетон плита ортган катта юк машинаси йўл белгисини тўсиб қўйган экан.

Шофёрга эҳтиёт бўлишни таъкидлаб, ҳужжатларини қайтариб бердим. У ҳам ўз навбатида эҳтиётсизлик қилгани учун кечирим сўради.

Ҳақиқатан, автоинспекторнинг фикрича ҳамма ҳолда ҳам ҳайдовчини жазолаш асосий мақсад эмас. Асосий мақсад қоидага амал қилинишини таъминлаш, йўл-транспорт ҳодисаларининг олдини олишдир. Агар шофер ўз айбига иқрор бўлса, бундай воқеани унинг томонидан такрорланмаслигига ишонч ҳосил қилинса оғзаки огоҳлантириш ҳам кифоя. Кўча белгисини маълум сабаб билан кўра олмай қолган шоферни суриштирмай жазолаб юборилса унинг кайфияти бузилади, асабийлашиб маълум муддат ўзини-ўзи назорат қилаолмай қолади. Бу эса йўл-транспорт ҳодисасининг юз беришига олиб келиши мумкин.

— Салом, ўртоқ сержант.

— Саломат бўлинг, Садиржон ака.

Садир Асомов область автомобиль инспекциясининг штатсиз инспектори. Сержант Диёр Ражабов билан ҳамкорликда ишлайдиган активлардан.

— Черняевка посёлкаси ичкарисида олди пачоқ оқ рангли «ВАЗ-2101» машинасини кўрдим. Шофери жуда саросимада, асабий. Тезда текшириш керак.

Зум ўтмай сержант Диёр Ражабов ва штатсиз инспектор Садир Асомов посёлка томон елиб кетишди. Торгина кўчанинг ичида олди томондаги номери йўқ ўша «Жигули» турар, лекин ичида ҳеч ким кўринмасди. Орадан бир неча дақиқа ўтгач «ҳавфсиз» йўл қидириб кетган шофер пайдо бўлди-ю, уларни кўриб ранги қув ўчди. Лекин тезда ўзини қўлга олиб, сир бой бермасликка уриниа бошлади.

Текширишга тўғри келди. Бошқа районларга сўров юборилгач, мазкур «Жигули» машинасининг шофери Чимкентда яшаб, Тошкент шаҳрида ўқиши. Сариоғоч районида бир одамни уриб кетиб посёлкага бурилгани ва ГАИ ходими учрамайдиган йўллардан ўтиб қочмоқчи бўлганлиги аниқланди.

— Инспектор Диёр Ражабов штатсиз активлар билан ишлашни яхши йўлга қўйган, — деди область автомобиль инспекцияси пропаганда бўлимининг бошлиғи, комсомол ташкилотининг секретари, милиция катта лейтенанти А. Азимов, — уларнинг ёрдамида намунали профилактик ишларни олиб боради, мактабларда бўлиб, суҳбатлар, машғулотлар ўтказади. У комсомол топшириқларини сидқидилдан бажаради. Иш жараёнида, жамоат ишларида ҳаммага ўрнак.

Тун қора чодирини аста-секин йиғиштириб олмоқда. Ғира-ширада катта йўлдан ён чироқлари ёқилган машиналар тинимсиз ўтиб боради. Узоқдан гўёки юлдузлар тизилишиб келаётгандек. «Совет милицияси аълочиси» сержант Диёр Ражабов эса постда. У эрталабки разводни бир дам эслади. У Тошкент — Черняевка йўлида жойлашган икки автобус тўхташ жойини кенгайтириб, бекатни ичкарироққа кўчириш ҳақида район ижроия комитетига ёзган таклифи маъқулланганидан беҳад хурсанд эди. Энди уни тез амалга оширишга ўзи ҳам ташкилий жиҳатдан ёрдам бериши керак. 36-мактаб ҳузурида «Светофор» машқ майдончаси ташкил этилди. Бу ҳам нур устига нур. Энди шу зонадаги ҳар бир мактабда шундай майдонча бўлишига эришиш зарур. Унинг режалари кўп. Вақти тиғиз. Лекин ҳаммасини амалга оширишга улгуриш керак!..

Б. ПУЛАТОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

„ЭНЕРГЕТИКА АРХИПЕЛАГИ“

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО. Бразилия кончилик саноати ва энергетика министрлиги «Энергетика архипелаги» деган қизиқарли бир экспериментни амалга оширишга киришди. Эндиликда Пернмабуки штатидаги Каруару шаҳарчасининг аҳолиси ўз уйларини иситиш, шамоллатиш ва ёритишда қуёш ва шамол энергиясидан фойдаланади.

Экспериментни амалга ошириш жараёнида турли энергия манбаларини синаб кўриш мўлжалланади. Тажрибаларнинг жами қиммати 165 миллион крузейрони ташкил қилади. Бразилиялик мутахассисларнинг фикрича, «энергетика архипелаги» эксперименти мамлакатнинг бошқа районларида шундай программаларни жорий этиш учун намуна бўлиб хизмат қилади.

(ТАСС).

СПОРТ

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

Футбол бўйича Испанияда ўтказиладиган навбатдаги жаҳон чемпионатининг сўнгги — 24 финалчисининг номи маълум бўлди. У Янги Зелландия командасидир. Янгизелландияликлар Сингапур шаҳрида ўтказилган қўшимча саралаш матчида Хитой терма командасини 2:1 ҳисобида мағлуб этдилар.

16 январь куни Мадридда қуръа ташлаш йўли билан 24 финалчи команда олти кичик группага бўлинадилар.

Москвада ФИФАнинг биринчи вице президенти В. Гранаткин хотира соврини учун ўсмирлар ўртасида ўтказилаётган халқаро турнир қизғин давом этмоқда. Сўнгги турда СССРнинг биринчи терма командаси италиялик тенгдошларини 4:0 ҳисобида мағлуб этишди. Биринчи терма командамиз составида пахтакорчи Фахриддин Исломов муваффақиятли иштирок этаётир. СССРнинг иккинчи терма командаси Болгария командасини 3:1 ҳисобида енгди. ГФР ва Бразилия баҳсида 1:1 ҳисоби қайд этилди.

Шундай қилиб турнирда бир йўла 3 команда карвонбошилик қилаётир. СССРнинг биринчи ва иккинчи терма командалари ҳамда бразилиялик ёшлар ҳисобида 4 тадан очко бор. ГФР футболчилари эса 3 очкога, Италия командаси 2, Болгария терма командаси эса 1 очкога эга.

Редактор ўринбосари
С. МУСАЕВ.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон Халқ Хўжалиги Ютуқлари Кўргазмаси павильонлари

1982 йилдан бошлаб
ҲАР КУНИ (сешанбадан ташқари)
СОАТ 10.15 ДАН 18.45 ГАЧА

ИШЛАЙДИ

Бу ерда томошабинлар республикамиз халқ хўжалигининг барча тармоқлари жумладан саноат, қишлоқ хўжалиги ва фан-техниканинг Совет республикалари иттифоқи оиласида 60 йил мобайнида эришган ютуқлари билан тўла-тўкис танишишга муяссар бўладилар.

Ташкилотлар томонидан заявкалар қабул қилинади. Телефонлар: 35-83-30 ва 35-07-30.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, Энгельс кўчаси (2, 16, 28, 29-трамвайлар, 8, 9, 44, 51, 60, 115, 14-автобусларнинг «Ўзбекистон Халқ Хўжалиги Ютуқлари Кўргазмаси» бекати).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
15, 16, 17 ЯНВАРДА

„ЦИРКДА АРЧА“

ЯНГИ ЙИЛ ТОМОШАЛАРИ

Олдиндан билет сотиш кассаси ташкил қилинган.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

44-35-91, 44-35-84 телефон номерлари бўйича справкалар олиш мумкин.

ҲУРМАТЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР!
Тошкент область Орджоникидзе районидаги
21-ҳунар-техника билим юрти

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти 1962 йилдан бошлаб қишлоқ хўжалигида ишлаш учун юқори малакали кадрларни тайёрлаб келади.

Малакали ишчилар тайёрлаш учун билим юртида барча шарт-шароитлар муҳайё этилган. Ўқув кабинетлари барча замонавий асбоб-ускуналар, кўргазмали қуроллар ва техникавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Танлаган касбингиз бўйича барча ўқув қуроллари мавжуд бўлиб, касбингизни пухта эгаллашга имкон беради. Барча ўқувчилар стипендия, уч маҳал бепул иссиқ овқат, кийим бош ва ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртида бадиий ҳаваскорлик тўгараги, фото тўгарак, футбол, волейбол, баскетбол, кураш, бокс, стол теннис мунтазам ишлаб туради. Алоҳида футбол майдони, отиш тири мавжуд.

Ўқиш давомида ўқувчилар Ватанимизнинг гўзал ва қаҳрамон шаҳарларига экскурсияларга борадилар. Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар олий ўқув юртларига ўқишга конкурссиз кириш ҳуқуқига эга бўладилар.

Ўқиш муддати 3 ва 1 йил.

3 йиллик группаларга 8-синфни битирган ва 1 йиллик группаларга 10-синфни тугатган йигит ва қизлар имтиҳонсиз қабул қилинадилар.

Билим юртида қуйидаги касбларни эгаллашингиз мумкин: кичик ветеринар фельдшери, мева-сабзавотчилик бўйича мутахассислар, кенг ихтисосли тракторчи-машинистлар (шофёрлик, автослесарлик-тракторчилик гувоҳномалари ҳам берилади).

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, 8 ёки 10-синфни битирганлик шаҳодатнома ёки аттестат, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома, турар жойидан справка, 4 дона 3х4 см. ҳажмдаги расм, ота-онасининг иш жойидан справка.

Бизнинг адрес: Тошкент область, Орджоникидзе райони, «Геофизика» посёлкаси (Тошкент шаҳридан 1, 16, 24, 101-автобусларнинг «Троицкий поворот», 69, 89-автобусларнинг «1-Қорасув» бекати).

Тошкент шаҳар ижроия комитети қошидаги
Тошкент трамвай-троллейбус бошқармасининг
2-ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ
троллейбус ҳайдовчиларини тайёрлайдиган
5 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Машғулотлар ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда олиб борилади.

Ўқиш муддати — 5 ой ва ойига 70 сўм стипендия тўланади.

Ўқишга қабул қилинганлар форма кийими (50 процент ҳақи тўланиб) **билан ва троллейбусдан бепул фойдаланадилар ҳамда ётоқхона билан таъминланадилар.**

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, Пионерская кўчаси, 4-уй, кадрлар бўлими (4, 9, 11-трамвайлар, 2, 6, 11, 16-троллейбуслар, 2, 3, 77, 80-автобусларнинг «Пионерская кўчаси» бекати).

Телевидение

13 ЯНВАРЬ

МТ-I. 9.00 — Время. 9.45 — Қувноқ стартлар. 10.30 — Қалбга яқин қўшиқлар. 11.15 — Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси. Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. 12.45 — Телевизион ҳужжатли фильм. 13.05 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 16.30 — Рус тили. 17.00— Бил ва уддала. Ёш техниклар учун кўрсатув. 17.45 — Халқ оҳанглари. 18.00 — Асли болаликдан. Ю. Олеша. 18.45 — Горнчилар, қаердасиз? 19.15— Дунё воқеалари. 19.30 — Москвада қиш. Кинолавҳа. 19.40 — Концерт. 20.10 — Экономика тежамли бўлиши керак. 20.20 — Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси. Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Телевизион ҳужжатли фильм. 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20 — Концерт.

ЎзТВ-I. 11.30 — Фильм-концерт. 12.15 — Бадиий фильм. 18.05 — Мультфильмлар. 18.40 — Моҳир қўллар. 19.10 — «СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта». Тошкент «Қизил тонг» тикув ишлаб чиқариш бирлашмасидан репортаж. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Г. Гецадзе. «Қўшнилар». Телевизион миниатюралар театрининг спектакли. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Совринларимиз энг яхши механизаторларга. Кўрсатув ва концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Бугун оламда нима гап. 22.20 — Телевизион театр. О. Ёқубов. «Улуғбек хазинаси». 1-серия.

ЎзТВ-II. 18.10 — Эстетика асослари. 18.50 — Телефильм. 19.00 — Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Химия. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Биология. Ирсият қонунлари. 20.50 — Телефильм. 21.00 — Она-шаҳрим Тошкентим. 21.30 — МТ-II.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/I да **Алмандар**, 14/I да **Шошма қуёш**, 15/I да **Баланд қоядаги аёллар**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14/I да **Дилафрўзга тўрт ошиқ**, 15/I да **Тўйдан олдин томоша**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/I да **Тикансиз типратиканлар**, 14/I да **Тикансиз типратиканлар**, 15/I да **Сокин тонглар**.

Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитети халқ депутатлари область Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари, область план комиссияси раиси Ж. Р. Ризаевга онаси

Умсун
АЗАМЕТОВА

нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги— 325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир— 325894.

Р. 01723. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1521. 14